

Rijeka, grad koji čita

Strateški plan Gradske knjižnice Rijeka
2018. - 2022.

SADRŽAJ

Uvod	3
1. Analiza okruženja i relevantni trendovi	6
Pravni okvir	7
Institucionalni okvir	7
Strateški okvir	9
Financijski okvir	12
Relevantni trendovi	12
2. Vizija, misija i vrijednosti Gradske knjižnice Rijeka	16
Vizija	17
Misijska	17
Vrijednosti	18
3. Analiza i pregled rada ustanove i okruženja	20
Opis i postignuća Gradske knjižnice Rijeka	21
Ustrojbene jedinice	22
SWOT analiza - analiza snaga, slabosti, prilika i prijetnji	25
Ljudski, materijalni i financijski kapaciteti organizacije	28
Dionici	32
Ciljane skupine	40
4. Strateške smjernice i ciljevi	46
Glavne strateške smjernice	47
Specifični ciljevi strateških smjernica	52
5. Financijska strategija i financijski plan	46
Tablica prihoda i rashoda 2016.-2018.	73
Trenutni i budući izvori financiranja GKR (prihodi)	74
Financijsko poslovanje	76
Financijski ciljevi za nadolazeće razdoblje obuhvaćeno strateškim planom	77

Uvod

Gradska knjižnica Rijeka (GKR), jedna od središnjih riječkih kulturnih ustanova, u razdoblju od 2018. do 2022. godine ulazi u ciklus snažnih transformacijskih procesa koji će rezultirati nekim od najsloženijih razvojnih promjena u povijesti Knjižnice, ali i kulture u Rijeci uopće.

Strateški plan za navedeno razdoblje važan je dokument uz pomoć kojeg će Knjižnica, njeni djelatnici i cjelokupna zainteresirana zajednica biti pokretači i sudionici niza dinamičnih aktivnosti čija je realizacija od esencijalne važnosti za budućnost knjižničarstva i čitalačke kulture u Rijeci.

Vizija, misija i ciljevi definirani planiranjem rezultat su triju istodobnih razina djelovanja Knjižnice: redovitog rada usmjerenog prema tradicionalnim i središnjim uslugama i ulogama narodnih knjižnica u Republici Hrvatskoj, niza inovativnih, povremeno i potpuno eksperimentalnih praksi, jedinstvenih među hrvatskim knjižnicama, usmjerenih prema preispitivanju uloga i granica suvremene narodne knjižnice te naposljetku predstojećih (2020./2021. godina) infrastrukturnih promjena nastankom nove i prve takve vrste u riječkoj povijesti – središnje zgrade Gradske knjižnice Rijeka (T-objekt) i Dječje kuće (Ciglana kuća) u kojoj će biti smješten Dječji odjel *Stribor* u kompleksu *Rikard Benčić*. Strateško planiranje time je ujedno uvodna smjer-

nica za fazu djelovanja Knjižnice u potpuno novom ozračju.

Strateško planiranje održano je na inicijativu ravnatelja Gradske knjižnice Rijeka **Nike Cvjetkovića**, pod vodstvom i koordinacijom **Zvijezdane Schulz Vugrin** i **Igora Bajoka** iz **Udruga SMART** u razdoblju od 15. do 17. siječnja 2018. godine, a uz ravnatelja Knjižnice **Niku Cvjetkovića**, sudjelovali su voditeljica Županijske matične službe i članica Upravnog vijeća **Ljiljana Črnjar**, koordinatorka knjižničnog poslovanja i predsjednica Stručnog vijeća **Alica Kolarić**, voditeljica Službe za koordinaciju programa **Verena Tibljaš**, voditeljica informacijskih usluga i projekata **Andreja Silić Švonja** i suradnik za odnose s javnošću, marketing i projekte **Kristian Benić** te naknadno voditeljica Službe nabave, obrade i zaštite građe **Milka Šupraha-Perišić**. U procesu izrade nove strategije povezano s pojedinim stručnim područjima uključeni su i drugi djelatnici Knjižnice.

U Strateškom planu Gradske knjižnice Rijeka za razdoblje 2018. – 2022. analizirano je sadašnje stanje i sagledana željena pozicija u sljedećem razdoblju, oblikovana vizija i misija, razrađene su strateške smjernice i posebni strateški ciljevi.

Prije Strateškog plana 2018. – 2022. Gradska knjižnica Rijeka izradila je Strateški

plan 2013. – 2015. koji je bio aktualan sve do donošenja novog Strateškog plana i njegovi strateški ciljevi nastavili su se ostvarivati u prijelaznom razdoblju. Osvrtom na pokazatelje uspješnosti tada zacrtanih strateških ciljeva za procjenu trenutnog stanja sagledano je što je ostvareno u prošlom dvogodišnjem planu, na čemu još treba raditi i što više nije aktualno.

Značajniji uspješno ostvareni posebni ciljevi iz prethodnog razdoblja jesu:

- u zajednički knjižnično-informacijski sustav ZaKi uključene su sve narodne knjižnice, dvije trećine osnovnoškolskih i polovica srednjoškolskih knjižnica na području matičnosti (Primorsko-goranska županija)
- nabavljen je novi bibliobus odnosno bibliokombi za potrebe gradske bibliobusne usluge
- otvoren je knjižnični ogranak na istočnom dijelu Rijeke (Ogranak Trsat)
- sve redovne knjižnične usluge pritom su ostvarene prema planu s pokazateljima u porastu (članstvo, programi, nabava i obrada građe) u skladu s raspoloživim kapacitetima Knjižnice.

Važno je napomenuti i da je u navedenom razdoblju ranijeg strateškog plana te do stvaranja ovog strateškog plana Knjižnica razvijala aktivnosti i projekte koji njime nisu bili potpuno precizno artikulirani i predviđeni kao ciljevi/aktivnosti, ali su

značajno utjecali na dinamiku rada i percepciju Knjižnice kao agilne, dinamične i prema budućnosti usmjerene ustanove, a to su: *online* Magazin (<http://gkr.hr/Magazin>), inkubator 3D printanja za djecu, *Američki kutak*, *Poslovni kutak*, festival Tobogan, časopis *Brickzine*. Ujedno, uslijed kriznih uvjeta u spremištu Središnjeg odjela, došlo je do njegovog razdvajanja na dvije lokacije. Otvaranjem Središnjeg odjela - *Filodrammatica* uz dosadašnji Središnji odjel - *Palača Modello*, iako to nije željeno stanje, predstavlja novi trenutak u djelovanju Knjižnice od 2015. godine.

Strateški plan Gradske knjižnice Rijeka 2018. – 2022. donosi nove strateške smjernice:

1. IZVRSNE KNJIŽNIČNE USLUGE - osigurano pružanje suvremenih, stručnih i visokokvalitetnih knjižničnih usluga

2. POTICANJE ČITALAČKE KULTURE - razvijanje čitatelja i čitalačke kulture te poticanje na aktivno čitanje i kritičko mišljenje

3. RAZVOJ ZAJEDNICE - stvaranje uvjeta i pružanje podrške kulturnom, društvenom i gospodarskom razvoju zajednice

4. JAČANJE KNJIŽNICE - kontinuirano jačanje i razvoj organizacijskih kapaciteta.

U lokalnom i nacionalnom kontekstu novi Strateški plan Gradske knjižnice Rijeka valja promatrati u doticaju sa Strategijom kulturnog razvitka Grada Rijeke 2013.

– 2020., Strateškim planom Ministarstva kulture 2016. – 2018. i 2019. – 2021., Strategijom hrvatskog knjižničarstva te Nacionalnom strategijom poticanja čitanja 2017. – 2022.

Nakon dugogodišnjeg zauzimanja Gradske knjižnice Rijeka za stvaranje prostornih i tehnoloških uvjeta pogodnih za implementaciju usluga i metodologija rada narodne knjižnice XXI. stoljeća u kontekstu projekta *Rijeka – Europska prijestolnica kulture 2020 (Rijeka – EPK 2020)* očekuje se potpuna revitalizacija i transformacija bivšeg industrijskog kompleksa *Rikard Benčić* u kulturni kvart, pri čemu Gradska knjižnica Rijeka ima jednu od središnjih uloga i zadaća. U tzv. Ciglenoj kući u kontekstu inovativnog projekta *Dječje kuće* razvoj će nastaviti Dječji odjel *Stribor*, a u T-objektu svi ostali središnji odjeli koji će doživjeti povijesno objedinjavanje na jednoj lokaciji: Središnji odjel – *Palača Modello*: stručna knjiga, publicistika i periodika, Središnji odjel – *Filodrammatica*: lijepa književnost, Narodna čitaonica, sve s pripadajućim spremištima te zajedničkim službama: Služba nabave, obrade i zaštite knjižnične građe, Županijska matična služba, Služba za razvoj i koordinaciju knjižničnih usluga i projekata, Služba za koordinaciju programa, Služba općih poslova uključujući Tajništvo i pravnu službu, Službu finansijskog poslovanja, Informatičku službu i Službu odnosa s javnošću. Navedenim infrastrukturnim promjenama otvara se nova stranica u povijesti Gradske knjižnice Rijeka i odgovara na suvremene informacijske, kulturne, obrazovne i rekreacijske

potrebe građana u skladu s dinamičnim sociološkim, tehnološkim, ekonomskim i kulturnim procesima koji mijenjaju ulogu čitanja, knjige, slobodnog vremena te znanja i kreativnosti uopće.

Ujedno, Gradska knjižnica Rijeka pridružit će se onim pozitivnim i atraktivnim svjetskim primjerima u kojima su kultura, znanje i kreativnost temelj preobrazbe bivših tradicionalnih industrijskih središta u privlačna i ugodna mjesta življenja.

1. Analiza okruženja i relevantni trendovi

1.1. Pravni okvir

Zakon o knjižnicama iz 1997. g. temeljni je pravni okvir za djelovanje knjižnica u Republici Hrvatskoj, uz pripadajuće podzakonske akte kao što su Standardi za narodne knjižnice u RH, zato što Gradska knjižnica Rijeka pripada podsustavu narodnih knjižnica.

Na osnovi prijedloga Povjerenstva za izmjene Zakona o knjižnicama, pravna služba Ministarstva kulture RH sastavila je Nacrt prijedloga Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti, koji je nakon javne rasprave upućen Vladi te potom u saborsku proceduru. Razlozi donošenja Zakona velike su promjene u društvu pod utjecajem novih tehnologija i novih oblika komuniciranja; unošenje odredbi o slobodnom pristupu informacijama i javnom pristupu mreži, zaštiti privatnosti i poštivanju autorskog i srodnih prava, digitalizaciji i digitalnoj knjižnici, međuknjižničnoj posudbi, obveznom primjerku elektroničkih publikacija

te o stalnom stručnom usavršavanju te usklađivanje s međunarodnim dokumentima koji uređuju knjižničnu djelatnost i ističu važnu ulogu knjižnica u demokratizaciji društva, razvoju informacijskog društva, kao i važnost knjižnične djelatnosti u cilju promicanja i razvoja pismenosti, kulture, obrazovanja, znanja i izvrsnosti te očuvanja nacionalnog književnog, umjetničkog i znanstvenog stvaralaštva. (Izvor: <https://esavjetovanja.gov.hr>)

Novi prijedlog Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti bio je na javnoj raspravi u srpnju 2018. g. Gradska knjižnica Rijeka, kao i cijela hrvatska knjižničarska zajednica, aktivno je sudjelovala u raspravi na e-savjetovanju svojim stručnim priloziima i s osnovnim ciljem da zakonski okvir bude što bolji temelj sustavnog razvoja knjižnica i knjižničarstva u suvremenim okolnostima u Republici Hrvatskoj.

1.2. Institucionalni okvir

Gradska knjižnica Rijeka dio je podsustava narodnih knjižnica unutar hrvatskog knjižničnog sustava. Dodatno, prema rješenju Ministarstva kulture RH, sukladno

Pravilniku o matičnoj djelatnosti knjižnica u RH, Gradska knjižnica Rijeka je i županijska matična knjižnica za narodne i školske knjižnice Primorsko-goranske županije.

Na vrhu hrvatskog knjižničnog sustava nalazi se Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, uključujući i matičnu službu za narodne knjižnice, čije su zadaće suradnja sa županijskim matičnim knjižnicama, Ministarstvom kulture RH, Hrvatskim knjižničnim vijećem, Hrvatskim knjižničarskim društvom i drugim hrvatskim i međunarodnim organizacijama i ustanovama u kulturi.

Nadležno ministarstvo za narodne knjižnice je Ministarstvo kulture Republike Hrvatske pri kojem djeluje Hrvatsko knjižnično vijeće kao stručno i savjetodavno tijelo koje razmatra stanje knjižnične djelatnosti te predlaže i potiče donošenje mjera za njeno unapređivanje, što je jedna od važnijih zadaća Vijeća.

Gradska knjižnica Rijeka narodna je knjižnica čiji je osnivač Grad Rijeka. Gradska knjižnica Rijeka jedna je od šest kulturnih ustanova Grada Rijeke (uz Art-kino, Muzej grada Rijeke, Muzej moderne i suvremene umjetnosti Rijeka, Hrvatsko narodno kazalište Ivana pl. Zajca Rijeka i Gradsko kazalište lutaka Rijeka).

Gradska knjižnica Rijeka ima svoj Statut, Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu iz 2017. i ostale akte koji su usklađeni s pravnim okvirom u kojem djeluje.

Gradskom knjižnicom Rijeka upravljaju ravnatelj i Upravno vijeće. U Knjižnici djeluje Stručno vijeće kao savjetodavno tijelo ravnatelja.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Gradske knjižnice Rijeka utvrđuje se unutarnje ustrojstvo Knjižnice, djelokrug rada, poslovi i zadatci koji se obavljaju u pojedinim ustrojbenim jedinicama i službama, poslovi i zadatci ravnatelja, stručnog knjižničnog osoblja i ostalih radnika, uvjeti koje moraju ispunjavati radnici za obavljanje određenih poslova i radnih zadataka, hijerarhija odgovornosti te drugi poslovi važni za obavljanje djelatnosti Knjižnice.

Sukladno Zakonu o knjižnicama, Gradska knjižnica Rijeka putem ugovora s Općinom Čavle pruža knjižnične usluge stanovnicima Općine Čavle u Knjižnici Čavle kao svojoj ustrojbenoj jedinici. U drugom tromjesečju 2018. potpisan je jednak ugovor i s Općinom Omišalj za pružanje knjižničnih usluga u Knjižnici Vid Omišljanin.

Gradska knjižnica Rijeka članica je međunarodne udruge International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA), a njezini zaposlenici aktivni su članovi Hrvatskog knjižničarskog društva te dviju europskih mreža: Europeana Network i EU Best practice Network.

1.3. Strateški okvir

Strateški plan Gradske knjižnice Rijeka nastavlja se na Strateški plan Gradske knjižnice Rijeka 2013. – 2015. i usklađen je s Razvojnou strategijom Primorsko-goranske županije 2016. – 2020., Strategijom razvoja Grada Rijeke za razdoblje 2014. – 2020., Strategijom kulturnog razvitka Grada Rijeke 2013. – 2020. i Strateškim planom Ministarstva kulture RH 2016. – 2018. i 2019. – 2021. te Strateškim planom Međunarodne federacije knjižničarskih društava i institucija IFLA Strategic Plan 2016. – 2021., Europskom strategijom za pametan, održiv i uključiv rast EUROPA 2020., Europskom godinom kulturne baštine 2018. i Novom europskom agendom za kulturu, a najizraavnije se dotiče Nacionalne strategije poticanja čitanja 2017. – 2022. g.

Strategija Gradske knjižnice Rijeka najviše se uklapa u 3. strateški cilj Razvojne strategije Primorsko-goranske županije 2016. – 2020., a to je *Razvoj ljudskih potencijala i povećanje kvalitete života*. U Strategiji razvoja Grada Rijeke za razdoblje 2014. – 2020. posebno se podupire 3. strateški cilj: *Osigurati dostojanstvo svih građana jačanjem socijalne uključenosti i razvojem projekata od zajedničkog interesa*. Podupire se i Strategija kulturnog razvitka Grada Rijeke od 2013. do 2020. godine koja potiče brži kulturni razvitak tako da se kulturna ponuda prilagodi i aktualnim uvjetima i kulturnim potrebama naših građana. Strategija Gradske knjižnice Rijeka doprinosi prepoznatljivosti Rijeke kao *grada kulture i kreativnosti* i *Europske prijestolnice kulture 2020*.

Poveznica sa Strateškim planom Ministarstva kulture RH su ciljevi razvoja kulturne infrastrukture i participacije u kulturnom životu kroz projekt obnove narodnih knjižnica, čime se osiguravaju preduvjeti za rast kako kulturne potrošnje tako i aktivne participacije stanovništva u kulturnom životu na cijelom teritoriju Republike Hrvatske, aktivnostima povezanim s titulom *Rijeka – EPK 2020* te sudjelovanju i razvoju publike u kulturi općenito. Poseban cilj *Razvoj književno-nakladničke i knjižnične djelatnosti* uključuje potporu razvoju knjižničnih usluga i zadovoljavanje potreba korisnika, koje se planira ostvariti povećanjem sredstava za nabavu knjižne i neknjižne građe za bibliobuse, povećanjem udjela sredstava za razvojne programe u knjižničnoj djelatnosti i povećanjem broja akcija i manifestacija u knjižnicama koje njeguju i razvijaju čitalačku kulturu. Ciljevi Knjižnice idu istim smjerom, s napomenom da je uz sredstva za nabavu građe za bibliobuse preduvjet za razvoj bibliobusne službe osiguravanje sredstava za novo vozilo Županijskog bibliobusa jer je postojeće u takvom stanju da je ugrožen opstanak usluge. Što se tiče poticanja čitanja, Gradska knjižnica Rijeka aktivno je uključena u Kampanju *Čitaj mi!* i provodi i razvija mnogobrojne aktivnosti, programe i manifestacije za njegovanje i razvijanje čitalačke kulture.

Europsku strategiju za pametan, održiv i uključiv rast EUROPA 2020 podupire se

programima *Poslovnog kutka* s ciljem preobrazbe za ekonomski i socijalni napredak i prevladavanje dugoročnih izazova unutar zajednice.

Europska godina kulturne baštine 2018. prilika je za sve baštinske ustanove da se podigne razina svijesti o društvenoj i gospodarskoj važnosti kulture i baštine te poveća vidljivost baštinskih ustanova, pa tako i vidljivost Gradske knjižnice Rijeka.

Gradska knjižnica Rijeka djeluje u skladu sa strateškim ciljevima Nove europske agende za kulturu nastojeći iskoristiti snagu kulture i kulturne raznolikosti za socijalnu koheziju i dobrobit, poduprijeti kreativnost u obrazovanju i inovacijama koja se temelji na kulturi, njihovu primjenu u pogledu radnih mjesta i gospodarskog rasta te jačati međunarodne kulturne odnose proaktivno se povezujući s poduzetničkom zajednicom, obrazovnim sustavom i međunarodnom stručnom zajednicom.

Gradska knjižnica Rijeka kao članica IFLA-e podupire njezin strateški plan IFLA Strategic Plan 2016 – 2021 kao i globalne ciljeve Agende održivog razvoja 2030 Ujedinjenih naroda. Isto tako Knjižnica podupire Strategiju Europa 2020 s ciljem bolje kvalitete života, za pametan održiv i uključiv rast, preobrazbu za ekonomski i socijalni napredak i prevladavanje dugoročnih izazova.

Gradska knjižnica Rijeka prati IFLA-u kao krovnu strukovnu međunarodnu organizaciju i usklađuje se sa svjetskim trendovi-

ma. IFLA-ina vizija jest da kao glas knjižnica osnažuje i inspirira društvo koje pokreće pristup informacijama, znanju i kulturi za sve, pruža podršku razvoju, učenju, kreativnosti i inovativnosti. Ključne IFLA-ine vrijednosti ujedno su i naše ključne vrijednosti: slobodan pristup informacijama za socijalni, obrazovni, kulturni, ekonomski i demokratski razvoj, pružanje visokokvalitetnih knjižničnih i informacijskih usluga te nastojanje da svi članovi knjižnice imaju koristi od knjižničnih aktivnosti bez obzira na razlike, kao što su na primjer državljanstvo, narodnost, rod, invalidnost, geografska lokacija, jezik, politika, rasa ili religija.

IFLA i UN vide knjižnice kao dionike koji u cijelosti mogu podržati Program globalnog razvoja za 2030. Ujedinjenih naroda (Agenda 2030) koji podržava i Europska unija.

CILJEVI Programa globalnog razvoja za 2030. Ujedinjenih naroda koje posebno podupiremo jesu:

Zdravlje i dobrobit - osigurati zdrav život i promovirati blagostanje za ljude svih generacija (Cilj 3).

Kvalitetno obrazovanje - osigurati uključivo i kvalitetno obrazovanje te promovirati mogućnosti cjeloživotnog učenja (Cilj 4).

Rodna ravnopravnost - postići rodnu ravnopravnost i osnažiti sve žene i djevojke (Cilj 5).

Dostojanstven rad i gospodarski rast - promovirati uključiv i održiv gospodarski rast, punu zaposlenost i dostojanstven rad za sve (Cilj 8).

Industrija, inovacije, infrastruktura - izgraditi prilagodljivu infrastrukturu, promovirati uključivu i održivu industrijalizaciju i poticati inovativnost (Cilj 9).

Smanjenje nejednakosti - smanjiti nejednakost unutar i između država (Cilj 10).

Održivi gradovi i održive zajednice - učiniti gradove i naselja uključivim, sigurnim, prilagodljivim i održivim (Cilj 11).

Odgovorna potrošnja i proizvodnja - osigurati održive oblike potrošnje i proizvodnje (Cilj 12).

Odgovor na klimatske promjene - poduzeti hitne akcije u borbi protiv klimatskih promjena i njihovih posljedica (Cilj 13).

Mir i pravda, snažne institucije - promovirati miroljubiva i uključiva društva za održivi razvoj, osigurati pristup pravdi za sve i izgraditi učinkovite, odgovorne i uključive institucije na svim razinama (Cilj 16).

Partnerstvo za ciljeve - ojačati načine provedbe te učvrstiti globalno partnerstvo za održivi razvoj (Cilj 17).

(Izvor: http://www.odraz.hr/media/330673/globalni%20ciljevi_or_final_web.pdf).

Gradska knjižnica Rijeka posebno podupire Nacionalnu strategiju poticanja čitanja 2017. – 2022. koja prepoznaje knjižnice i knjižničare kao glavni potencijal za razvoj i provođenje aktivnosti povezanih s poticanjem čitanja.

Bez funkcionalnog nacionalnog knjižničnog sustava i uspješnih knjižnica i knjižničara, provođenje ove strategije gotovo je nezamislivo. Gradska knjižnica Rijeka prepoznaje svoje poslanje upravo u pružanju podrške za ostvarivanje strateških ciljeva Nacionalne strategije poticanja čitanja 2017. – 2022.

Strateška smjernica Gradske knjižnice Rijeka pod nazivom *Poticanje čitalačke kulture – Razvijanje čitatelja i čitalačke kulture, te poticanje na aktivno čitanje i kritičko mišljenje* u skladu je sa strateškim ciljevima Nacionalne strategije poticanja čitanja 2017. – 2022. i svojim djelovanjem izravno podupire: (1) uspostavljanje učinkovitog društvenog okvira za podršku čitanju, (2) razvoj čitalačke pismenosti i poticanje čitatelja na aktivno i kritičko čitanje i (3) povećanje dostupnosti knjiga i drugih čitalačkih materijala.

1.4. Financijski okvir

Grad Rijeka i Ministarstvo kulture RH osnovni su izvori financiranja Gradske knjižnice Rijeka.

Kao osnivač Gradske knjižnice Rijeka Grad Rijeka određuje njezin temeljni financijski okvir. Ministarstvo kulture RH snosi troškove za plaću voditeljice Županijske matične službe i sufinancira nabavu knjižnične građe.

U financiranju Županijskog bibliobusa sudjeluje, najvećim dijelom, Primorsko-goranska županija, odnosno dvanaest općina i gradova kojima se pružaju knjižnične usluge putem bibliobusa te Ministarstvo kulture RH za nabavu građe.

Izvanproračunska sredstva uključuju donacije i sponzorstva te sredstva dobivena kao potpora pojedinim projektima, a vlastita sredstva uključuju prihode povezane s knjižničnim uslugama prema važećem cjeniku (članarine, zakasnine, fotokopiranje itd.).

Velika infrastrukturna promjena koja će se dogoditi tijekom ovog razdoblja zbog novih prostora i selidbe Knjižnice u Ciglenu kuću i T-zgradu kompleksa *Rikard Benčić* zasigurno će se odraziti i na financijsko poslovanje Knjižnice, prije svega u pogledu povećanih potreba održavanja novih prostora kao i pojačanih potreba za kadrovima koji će usluge pružati u većem prostoru Knjižnice.

1.5. Relevantni trendovi

Na ulogu i položaj narodnih knjižnica na globalnoj razini i u lokalnoj zajednici utječe cijeli niz isprepletenih tehnoloških i socioloških čimbenika. Poseban utjecaj na knjižnice imaju promjene u informacijskom okruženju na koje utječe ubrzan tehnološki razvoj, a posebno razvoj informacijsko-komunikacijskih tehnologija.

Razdoblje između 2000. i 2018. godine jedno je od najdinamičnijih u povijesti razvoja informacijsko-komunikacijske tehnologije. To je razdoblje ubrzanih promjena u informacijskom okruženju i, posljedično, u informacijskom ponašanju pojedinca. Navodimo samo neke od ključnih: napredak *web*-tehnologija i povećanje količine *online*

sadržaja, ulazak u opće korištenje „pametnih“ telefona koji omogućuju gotovo neograničenu komunikaciju i pristup informacijama, velika dostupnost internetskog prometa i snažne aplikacijske mogućnosti, stranice za društveno umrežavanje kao središnja komunikacijska i konzumacijska platforma različitih oblika sadržaja, intenziviranje industrije zabave za provođenje slobodnog vremena temeljeno na tehnologiji. Google je navršio dvadeset godina postojanja i u tom razdoblju postao prvi izvor informacija za većinu ljudi zbog lakoće, brzine i jednostavnosti pristupa. Istodobno, za slobodno vrijeme pojedinaca natječu se proizvodi industrije zabave temeljeni na tehnologiji (poput Netflixa i nove produkcije i prirode TV serija, *gaming* konzola nove generacije, *multiplayer* igara poput Fortnitea, brojnih Youtubera i *influencera* i sl.). Sve navedene i druge promjene mijenjaju potrebe pojedinaca, načine na koje oni dolaze do informacija i sadržaja te odnos prema izvorima: tiskanim knjigama i fizičkim knjižnicama, internetu i dr.

Posljednjih desetljeća jedan od ključnih trendova u području knjige, izdavaštva i čitanja fenomen je e-knjige, tablet-računala i e-čitača. Toj se pojavi svojedobno predviđala ključna uloga u transformaciji, možda čak i nestanku knjižnica uopće. Ipak, pokazalo se da je e-knjiga prije svega globalno jedna vrlo važna sfera koja neće potpuno preuzeti sve oblike produkcije i čitanja knjiga. Ujedno, e-knjiga i njena dostupnost kroz knjižare/platforme poput Amazona i njegova Kindlea posebno su

važni za stručnu knjigu i sve one pojedince iz sfere poslova intenzivnog znanja sa snažnim potrebama za cjeloživotnim učenjem. Povezano s tim fenomenom, vidljiv je trend porasta broja čitatelja koji se pri čitanju koriste engleskim jezikom gotovo kao materinim te imaju snažnu potrebu za recentnom produkcijom na engleskom jeziku u rasponu od književnosti do stručne knjige.

U razdoblju od 2018. do 2022. bit će aktualan i pojam digitalne detoksikacije kao načina odmaka od digitalno hiperaktivne i informacijski zatrpene svakodnevice, pri čemu tiskane knjige i specifični mir knjižnica također imaju svoju ulogu. Također, zbog uočenih štetnosti digitalnih tehnologija za vještine dubinskog čitanja i razumijevanja razvijat će se i odgovarajuće metode za rad s djecom.

IFLA kao vodeća međunarodna strukovna udruga knjižnica i knjižničara prati društvene promjene te promjene u globalnom informacijskom okruženju. Dokument IFLA Trend Report nastao je kao doprinos boljem razumijevanju mjesta knjižnica u suvremenom društvu koje je u stalnoj promjeni. IFLA prepoznaje pet dominirajućih trendova koji oblikuju današnje informacijsko društvo i protežu se od pristupa obrazovanju, privatnosti, do građanskog sudjelovanja i transformacije. Očekuje se da će tih pet trendova imati ključnu ulogu u oblikovanju našeg budućeg informacijskog ekosustava.

Prvi prepoznati trend pokazuje da će nove tehnologije istodobno proširiti i ograničiti pristup informacijama. U digitalnom prostoru u ekspanziji, vrijednost će predstavljati vještine informacijske pismenosti poput čitanja i kompetencija služenja digitalnim alatima. Pojedinci koji nemaju te vještine otežano će se uključivati u velik broj područja ljudske djelatnosti. Nadalje, priroda *online* poslovanja snažno će utjecati na usluge pružanja informacija: na pristup informacijama, dijeljenje, posjedovanje i zaradu. Drugo, *online* obrazovanje demokratizirat će učenje. Širenje resursa *online* obrazovanja povećat će prilike za učenje te ih učiniti jeftinijima i pristupačnijima, a vrijednost koja se pridaje cjeloživotnom, neformalnom i informalnom učenju promijenit će način zapošljavanja te izjednačiti mogućnosti u tom području. Također, trendovi u *online* obrazovanju imat će velik utjecaj na zapošljavanje, kulturu i komunikaciju diljem svijeta. Brojnost resursa za *online* učenje, zajedno s otvorenim pristupom (engl. *Open Access*), utjecat će na usluge koje knjižnica pruža: na stvaranje sadržaja, zaštitu podataka i budućnost pružanja usluga *online* obrazovanja. Treće, redefinirat će se granice privatnosti i zaštite podataka. Sofisticirano praćenje privatnih podataka i njihova ekonomska vrijednost te digitalni otisak (trag osobe u digitalnom svijetu) imaju ozbiljne posljedice na privatnost pojedinaca. Knjižnice stoga trebaju promišljati posljedice e-posudbe te uporabu prijenosnih tehnologija na privatnost i zaštitu podataka o korisnicima. Četvrto, današnja hiperpovezana društva slušat će i osnažiti izražavanje

novih mišljenja i glasove novih grupa. Povezanost koju omogućuju mobilne tehnologije utječe na komunikaciju, *online* sudjelovanje i društvenu uključenost. Stoga su vidljivije mogućnosti za zajedničko djelovanje, a to omogućuje nastajanje novih pokreta okupljenih oko zajedničkih ciljeva. Otvorenost pristupa podacima iz javnog sektora vodit će većoj transparentnosti te javnim uslugama usmjerenim prema građanima. Naposljetku, globalno informacijsko okruženje transformirat će se pomoću novih tehnologija. Razvoj novih tehnologija obuhvaća sve trendove povezane s informacijama. Tehnologije poput mobilnih uređaja, 3D ispisa i automatiziranih prijevoda sa stranih jezika transformirat će globalnu informacijsku ekonomiju. (Izvor: <https://trends.ifla.org/>)

Na promijenjeno okruženje i potrebe pojedinaca knjižnice u Hrvatskoj odgovaraju na različite načine, no vodeći se temeljnim poslanjem narodnih knjižnica. Osiguravanje pristupa informacijama ostvaruje se projektima poput *online* usluge *Pitajte knjižničare*, Portala znanstvenih časopisa *Hrčak*, Agregatora hrvatskih repozitorija i arhiva, inicijativama otvorenog pristupa i dr. Također, projekti digitalizacije povećavaju pristup vrijednoj građi istodobno je štiteći. Nadalje, knjižnice razvijaju inkluzivne usluge i programe za marginalizirane skupine građana, primjerice programi podrške beskućnicima. Uključuju se u širenje svijesti o održivom društvu i nužnosti zaštite okoliša projektima tzv. *zelenih knjižnica* te pružaju podršku poslovnim inicijativama i gospodarskom razvoju

otvaranjem *poslovnih kutaka*. Kao nastavak podrške neformalnom i informalnom učenju, knjižnice ispituju mogućnosti *makers* paradigme kao dijela širih globalnih procesa usmjerenih prema popularizaciji tzv. STEM područja (znanost, tehnologija, inženjerstvo i matematika). Posebnu pažnju posvećuju podršci roditeljima djece najranije dobi s ciljem promicanja čitanja djeci od rođenja kao načina poticanja njihovog rasta i razvoja. Također, intenziviranjem brojnih programa i projekata za djecu i mlade namijenjenih poticanju čitanja, neformalnom i informalnom učenju i kvalitetnom provođenju slobodnog vremena, knjižnice pružaju neizostavnu podršku tijekom odrastanja i života.

2.

Vizija, misija i vrijednosti Gradske knjižnice Rijeka

Vizija

Gradska knjižnica Rijeka temeljna je partnerska ustanova lokalne zajednice, važan čimbenik izgradnje slobodnog društva informiranih, načitanih, kreativnih i povezanih pojedinaca.

Stvoriti društvo iz bajke živeći u društvu iz basne.

Misija

Gradska knjižnica Rijeka podupire ostvarenje potencijala pojedinca i ukupni društveni razvoj lokalne zajednice poticanjem kulture čitanja, cjeloživotnog učenja, inovativnosti i kvalitetnog provođenja slobodnog vremena za građane svih generacija.

Pojedinačni i društveni razvoj za građane svih generacija

Vrijednosti

• Slobodan pristup informacijama

Slobodan pristup informacijama omogućava društveni, obrazovni, kulturni, ekonomski i demokratski razvoj zajednice i pojedinca.

• Očuvanje kulturne baštine

Očuvanje kulturne baštine, posebno različajne vrijednosti, imanentno je knjižnici kao baštinskoj ustanovi.

• Otvorenost

Knjižnica je otvorena svim građanima, bez obzira na dob, spol, političku, vjersku, nacionalnu ili spolnu pripadnost, kako u pružanju temeljnih knjižničnih usluga tako i za svakovrsne suradnje u zajednici.

• Dostupnost

Zahvaljujući cjelodnevnom radnom vremenu, dostupnost Knjižnice i knjižničnih usluga je maksimalna. Knjižnica je u svako doba dana dostupna u virtualnom okruženju putem svoje *web* stranice i *online* usluga. Knjižnična građa dostupna je u slobodnom i otvorenom pristupu, a u slučaju da se nalazi u udaljenom spremištu, knjiga će se učiniti dostupnom što je moguće prije.

• Izvrsnost

Izvrsnost se njeguje u svim segmentima knjižničnog poslovanja, u skladu s mogućnostima.

• Stručnost/profesionalnost

Zaposleni djelatnici knjižnični su stručnjaci koji pružaju usluge dijeleći svoje stručno znanje, stalno se stručno usavršavaju u svome poslu, rade stručno i profesionalno i u skladu s etikom svog zvanja.

• Spremnost na/za promjene

Knjižnica prati stalne i brze promjene, posebice u području informacijsko-komunikacijskih tehnologija i nastoji implementirati promjene u svakodnevnom radu s korisnicima.

• Vjerodostojnost

Knjižničari kroz stručne kompetencije pružaju vjerodostojne i provjerene informacije temeljem stručne procjene i raspoloživih stručnih alata.

• Inovativnost

Knjižnica potiče i promiče nove načine za rješavanje izazova i problema.

• Kreativnost

Knjižnica potiče kreativnost i maštovitost.

• Inkluzivnost

Knjižnica uključuje marginalizirane i socijalno osjetljive skupine i omogućuje im jednakopravan pristup uslugama i informacijama.

• Tolerantnost

Tolerantnost se njeguje kao osnovna humanistička vrijednost.

• Uvažavanje različitosti

Bez stigme se uvažava različitost i nastoji se poticati kao vrijednost ovoga društva.

3. Analiza i pregled rada ustanove i okruženja

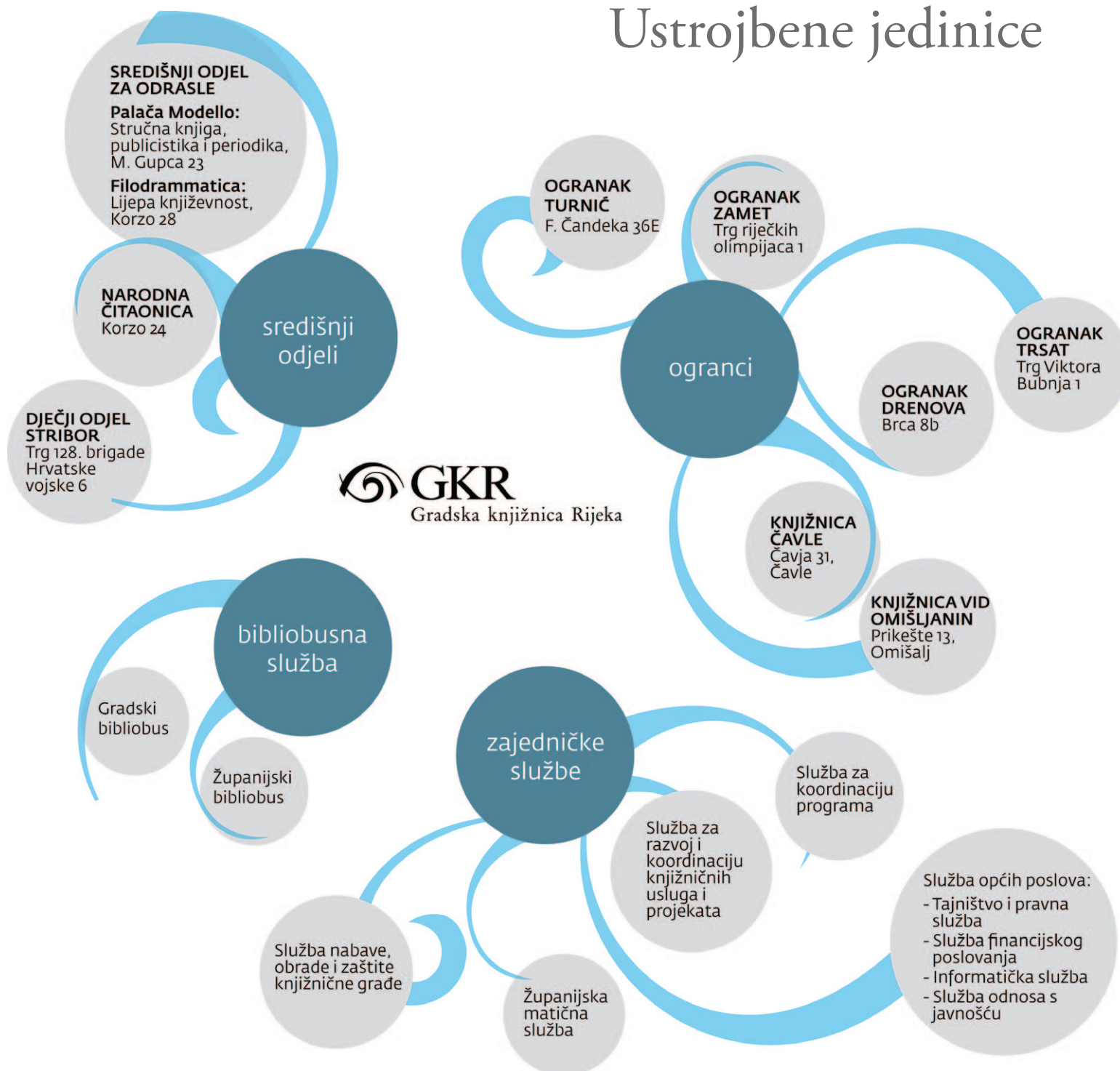
3.1. Opis i postignuća Gradske knjižnice Rijeka

Gradska knjižnica Rijeka narodna je knjižnica za grad Rijeku od 1963. g. te matična knjižnica za narodne i školske knjižnice Primorsko-goranske županije prema Rješenju o utvrđivanju mreže regionalnih matičnih biblioteka u RH iz 1975. Pod nazivom Gradska biblioteka Rijeka ustanova je osnovana 1963. godine kao sljednik Narodne čitaonice riečke iz 1849. i Gradske biblioteke Sušak, osnovane 1930. godine.

Prema Statutu, djelatnost Knjižnice obuhvaća: nabavu knjižnične građe; stručnu obradu, čuvanje i zaštitu knjižnične građe te provođenje mjera zaštite knjižnične građe koja je kulturno dobro; izradu i objavljivanje biltena, kataloga, bibliografija i drugih informacijskih pomagala te stručnih publikacija; sudjelovanje u izradi skupnih kataloga i baza podataka; omogućavanje pristupačnosti knjižnične građe i informa-

cija korisnicima prema njihovim potrebama i zahtjevima; osiguranje korištenja i posudbe knjižnične građe te protok informacija; poticanje i pomoć korisnicima Knjižnice pri izboru i korištenju knjižnične građe, informacijskih pomagala i izvora; vođenje dokumentacije o građi i korisnicima; obavljanje poslova matične djelatnosti za školske i narodne knjižnice na području Primorsko-goranske županije; organiziranje stručnih skupova, predavanja, tečajeva, seminara, radionica i sličnih skupova iz područja knjižnične djelatnosti; organiziranje edukativnih i kulturnih programa i akcija povezanih s djelatnošću Knjižnice; prodaju na malo vlastitih i drugih izdanja i proizvoda koji promoviraju djelatnost Knjižnice; nakladničku djelatnost; domaću i međunarodnu suradnju s udrugama, pojedincima i ustanovama na području knjižnične djelatnosti.

Gradska knjižnica Rijeka prepoznata je kao uspješna te je za svoj rad dobila niz nagrada:

- 2018. Nagrada *Artefakt*** za poseban doprinos *fandomu*, odnosno promicanje književnog stvaralaštva fantastike, znanstvene fantastike i srodnih žanrova.
- 2016. Nagrada *Organizator volontiranja 2016***, za dobru praksu uključivanja volontera.
- 2014. Nagrada međunarodne organizacije EIFL za inovativno korištenje tehnologije za *online Magazin*.**
- 2007. Nagrada iz Fonda za unapređenje kulturnog stvaralaštva Primorsko-goranske županije** za 2006. i 2014. godinu.
- 2006. Nagrada Zaklade *dr. Ljerka Markić Čučuković*** za značajan doprinos knjižničarskoj struci u 2005. godini: knjiga *Narodne i školske knjižnice Primorsko-goranske županije: pogled županijske matične službe* autorice Ljiljane Črnjar
- 2001. Nagrada Grada Rijeke** Gradskoj knjižnici Rijeka za promicanje i inovacije javnog knjižničarstva.

U posljednje dvije godine kao pokazatelji uspjeha posebno se ističu:

- porast broja članova i posudbi knjižnične građe
 - porast članova: 2016. -9,47%; 2017. -3%
 - porast posudbi: 2016. -10%; 2017. -2%
- proširenje prostorne infrastrukture:
 - novi bibliokombi
 - Središnji odjel - *Filodrammatica*: 374 m²
 - Ogranak *Trsat*: 311 m²
- porast broja programskih aktivnosti, volontera, veliki broj čitateljskih klubova te porast pristupa *web* stranici i veliki broj članaka u *online* Magazinu.
 - programske aktivnosti 2016. - 756, 2017. -960; porast: 25%
 - posjetitelji aktivnosti 2016. -14618 (7539 djece, 7079 mladih i odraslih 2017. -16783 (8983 djece, 7800 mladih i odraslih); porast: 15% ukupno, 19% djece
 - volonteri 2016. ukupno 41 volonter, 2017. ukupno 50 volontera; porast 22%
 - čitateljski klubovi 2016. -14; 2017. -14; neki su se ugasili, drugi osnovali
 - internetska stranica 2016. -403.060 jedinstvenih pregleda stranice; 989.827 jedinstvenih pregleda kataloga 2017. -428.837 jedinstvenih pregleda stranice; 1.142.394 jedinstvena pregleda kataloga 6,4% - porast pregleda stranice 15,4% - porast pregleda kataloga

- članci u *online* Magazinu 2016. -410 članaka; 2017. -478 članaka; porast: 16,5%

- porast nabave i obrade građe 2017. g. od 5,3% u odnosu na 2016. g.

Gradska knjižnica Rijeka nastavlja svoj kontinuirani razvoj u digitalnom ekosustavu, intenzivnu suradnju sa zajednicom i partnerima te umrežavanje sa stručnom zajednicom Primorsko-goranske županije.

U 2017. godini napravljeno je nekoliko koraka u poboljšanju infrastrukturnih uvjeta (osvježavanje prostora i novi pult u Središnjem odjelu – Palača *Modello*, signalizacija u Središnjem odjelu – *Filodrammatica*, uređenje prostora *Američkog kutka* u Ogranku *Trsat* - prilagodba prostora i oprema novim namještajem prema američkim standardima, nabavom različite tehnološke opreme poput Mbotova, VR-a te novih knjiga na engleskom jeziku i multimedijском zbirkom, tj. softverom i igrama za VR-a).

Formiran je integrirani odjel stručne knjige, publicistike i periodike u Palači *Modello* - studijski odjel koji svojim korisnicima pruža uslugu pristupa informacijama bez obzira na izvor.

Nastavljeno je aktivno sudjelovanje u projektu *Rijeka – Europska prijestolnica kulture 2020*, koje je rezultiralo dječjim festivalom *Tobogan* te *Brickzineom*, digitalnom platformom za promoviranje i stvaranje kulture za djecu prožete stvaralačkim paradigmama.

3.2. SWOT analiza - analiza snaga, slabosti, prilika i prijetnji

Tijekom procesa strateškog planiranja sagledane su snage i slabosti Knjižnice te mogućnosti i prijetnje koje se odnose na vanjsko okruženje.

Unutarnje snage i slabosti organizacije definirane su u odnosu na sljedeće aspekte: misija, vizija, opća svrha postojanja organizacije, ljudski potencijali, tim, struktura,

procedure, ostali resursi i administracija, planiranje, znanja i vještine.

Uzimajući u obzir različite elemente (političke, zakonodavne, gospodarstvene, socijalne), identificirane su mogućnosti i prijetnje važne za buduće djelovanje ustanove.

SNAGE:

- razvijenost knjižnične mreže na području grada (ogranci, bibliobus)
- cjelodnevna dostupnost za građane
- raznolik i bogat knjižnični fond
- razvijene tradicionalne i inovativne knjižnične usluge
- brojni i raznovrsni programi za različite korisničke skupine
- uhodana suradnja s vrtićima, školama, udrugama, ustanovama...
- proaktivnost na *webu* i društvenim mrežama
- aktivnost u stručnoj zajednici
- stručno knjižnično osoblje
- regulirana praksa u aktima knjižnice
- stabilno članstvo
- dolazak mladih djelatnika u kolektiv
- ugled u zajednici
- volonteri

SLABOSTI:

- neprikladni i nedostatni prostorni uvjeti
- nedostatno praćenje realizacije strateškog plana
- staro bibliobusno vozilo (Županijski bibliobus)
- nedovoljan broj stručnog knjižničnog i IT osoblja
- zastarjelost IT opreme i nedostatno održavanje
- nedostatna specijalizacija za pojedine segmente poslovanja
- nedovoljno informiranje o stručnim temama
- nedostatno utvrđivanje prioriteta
- nedostatno mentoriranje mladih djelatnika
- nedostatak kapaciteta za upravljanje projektima financiranim iz drugih izvora

PEST analiza - analiza političkih, ekonomskih, društvenih i tehnoloških prilika

PRILIKE:

P – Političke prilike

- Rijeka – europska prijestolnica kulture 2020. g. (logistika i financije)
- novi Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti i ostali podzakonski akti
- Nacionalni plan razvitka knjižnica i knjižnične djelatnosti
- Nacionalna strategija poticanja čitanja

E – Ekonomske/gospodarske prilike

- prijavljivanje na alternativne izvore financiranja (europski fondovi i drugo)
- podrška PGŽ-a za nabavu bibliobusa
- redovito financiranje bibliobusne službe
- stabilno financiranje Ministarstva kulture RH za nabavu građe

PRIJETNJE:

P – Političke prilike

- finansijsko poslovanje putem Riznice Grada Rijeke usporava učinkovitost poslovanja
- upitna paradigma zapošljavanja
- Zakon o autorskim pravima (ograničenja za digitalizaciju)
- novi Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti
- nepotpisivanje kolektivnog ugovora
- apliciranje na alternativne izvore financiranja (europski fondovi i dr.)
- nedefinirana politika za e-knjige u knjižnicama (Ministarstvo kulture RH, izdavači i knjižnice)

E – Ekonomske/gospodarske prilike

- smanjenje sredstava za knjižničnu djelatnost od strane osnivača
- otežano poslovanje u okviru riznice (kašnjenje s plaćanjima, velika administracija, porast broja koraka u procesu, nemogućnost plaćanja debitnom karticom)
- kriza izdavačkog sektora
- otežano zapošljavanje i odobravanje novih radnih mjesta

PRILIKE:

S – Socijalne/društvene prilike

- trend poticanja čitanja od najranije dobi
- podrška volontera i zajednice

T – Tehnološke/tehničke prilike

- razvoj informacijsko-komunikacijskih tehnologija (IKT) za razvoj usluga
- mogućnost za razvoj novih usluga te mogućnost oslobađanja od manualnog rada knjižničara u korist kreativnog i intelektualnog

PRIJETNJE:

S – Socijalne/društvene prilike

- demografska prijetnja (smanjenje broja stanovništva, iseljavanje)
- nedostatak slobodnog vremena
- društvene mreže kao "gutači vremena"
- osiromašenje pojedinih slojeva društva

T – Tehnološke/tehničke prilike

- konkurencija drugih institucija i tržišnih organizacija
- nepostojanje operativne platforme za e-knjigu u hrvatskim knjižnicama

3.3. Ljudski, materijalni i financijski kapaciteti organizacije

LJUDSKI RESURSI

POSTOJEĆI

Zaposleni djelatnici

– trenutno ukupno 58

Ravnatelj	1
Knjižničarski savjetnik	2
Viši knjižničar	0
Dipl. knjižničar	26
Knjižničar	9
Pomoćni knjižničar	13
Pomoćni knjižničar i stručnjak zaštite na radu	1
Voditelj računovodstva	1
Savjetnik za pravne poslove	1
Administrativni referent	1
Knjigovođa-blagajnik	1
Sistemske knjižničar	1
Sistemske inženjer	0
Suradnik za odnose s javnošću, marketing i projekte	1
Kućni majstor	0

Volonteri - 54 aktivna volontera tijekom godine.

POTREBNI

Zaposleni djelatnici

– prema planu zapošljavanja ukupno 64+1 (kućni majstor) = 65

Ravnatelj	1
Knjižničarski savjetnik	2
Viši knjižničar	4
Dipl. knjižničar	28
Knjižničar	6
Pomoćni knjižničar	15
Pomoćni knjižničar i stručnjak zaštite na radu	1
Voditelj računovodstva	1
Savjetnik za pravne poslove	1
Administrativni referent	1
Knjigovođa-blagajnik	1
Sistemske knjižničar	1
Sistemske inženjer	1
Suradnik za odnose s javnošću, marketing i projekte	1
Kućni majstor	1

Održavanje kontinuiranog rada s postojećim volonterima i vanjskim suradnicima, prihvaćanje i uključivanje novih prema njihovim potrebama, potrebama zajednice i

Vanjski suradnici:

- 7 je stalnih i 4 povremena vanjska suradnika uključeno u ostvarivanje programskih aktivnosti

- u programskim aktivnostima surađujemo s 90-ak ustanova/udruga godišnje

našeg djelovanja u zajednici, daljnja izgradnja programskih sadržaja prema potrebama naših korisnika u koje su uključeni volonteri, osobito u smjeru razvoja programske djelatnosti u svjetlu Rijeka – Europska prijestolnica kulture 2020.

KORISNICI

POSTOJEĆI

Svi građani

Djeca i mladi: bebe, predškolci, osnovnoškolci, srednjoškolci, studenti, mladi nezaposleni ljudi, srednjoškolci s posebnim potrebama, djeca i mladi u Gorskom kotaru

Odrasli: zaposleni, nezaposleni, roditelji, umirovljenici, osobe u domovima umirovljenika

POTENCIJALNI

Nacionalne manjine, poduzetnici, hobisti, „mladi *geekovi/makeri*“, osobe s intelektualnim teškoćama, socijalno ugrožene osobe, beskućnici, turisti

GEOGRAFSKA POKRIVENOST

POSTOJEĆA

Grad Rijeka

Primorsko-goranska županija

Županijska bibliobusna služba

12 jedinica lokalne samouprave:

8 u Gorskom kotaru: Brod Moravice, Delnice, Fužine, Lokve, Mrkopalj, Ravna Gora, Skrad, Vrbovsko

POTREBNA

Prilagodba stvarnim potrebama korisnika u gradu i županiji u skladu s mogućnostima i potporama.

1 na otoku Krku (Baška)
2 u riječkoj i opatijskoj okolici (Jelenje, Matulji)
1 na širem kvarnerskom području (Općina Vinodolska)

FINANCIJE

POSTOJEĆE

Godišnji proračun: 12 – 13 milijuna kuna

70% osigurava Grad Rijeka; ostali izvori: Ministarstvo kulture RH, Primorsko-goranska županija, općine i gradovi na čijem području GKR pruža knjižnične usluge, projekti, sponzorstva, donacije, *crowdfunding*.

POTREBNE

Proširenje izvora financiranja (diversifikacija) i mijenjanje odnosa udjela pojedinih izvora financiranja

EU izvori financiranja

TEHNIČKI RESURSI

POSTOJEĆI

Prostori

Koriste se prostori u vlasništvu Grada bez naknade a s naknadom: prostori HRT-a (Narodna čitaonica), Sveučilišne knjižnice (Dječji odjel *Stribor*), Rijeka Sporta (Ogranak *Zamet*, Ogranak *Trsat*)

Sveukupno je 3260 m² prostora, od toga za korisnike 2182 m².

POTREBNI

Prostori

Središnji odjeli preselit će u nove prostore na lokaciji bivšeg industrijskog kompleksa *Rikard Benčić* (T-objekt: 4000 m²; Dječji odjel *Stribor* u Dječjoj kući: 400 m²)

T-zgrada (oko 3900 m²)

Prostor za Ogranak *Vežica* predviđen je u kompleksu kraj crkve na Gornjoj *Vežici*.

Kvadratura prostora, odjela i ureda po lokacijama u posebnoj tablici desno.*

Oprema

osobna računala	80
skeneri	8
printeri	40
namještaj	
sustav za zaštitu knjiž. građe	
e-čitači/tableti	8
AV oprema	
razglas	1
fotokopirni strojevi	5 + 2 u najmu
3D printer	2
VR headset	1
softver: Windows	65 licenci
Zaki	26 licenci

Vozila

1 bibliobus (dotrajao)
1 bibliokombi
1 službeno vozilo (u najmu)

Oprema

nova oprema za nove prostore i održavanje/dopuna postojećih prostora
novi razglas
RFID sustav
osuvremenjen informatički sustav
namještaj
softver: Windows, Office, ZaKi

Vozila

1 novi bibliobus

KVADRATURA PROSTORA GRADSKJE KNJIŽNICE RIJEKA*

Odjeli/ogranci/uredi/spremišta	Ukupno (m ²)	Za korisnike (m ²)
Središnji odjel - <i>Palača Modello</i>	390	300
Središnji odjel - <i>Filodrammatica</i>	374	294
Služba nabave i obrade	80	/
Klenova soba, računovodstvo, tajništvo, ured ravnatelja	140	/
Dječji odjel <i>Stribor</i>	27	204
Narodna čitaonica	173	155
Ogranak <i>Drenova</i>	159	133
Ogranak <i>Trsat</i>	311	274
Ogranak <i>Turnić</i>	172	145
Ogranak <i>Zamet</i>	360	310
Knjižnica <i>Vid Omišljanin</i>	117	117
Knjižnica <i>Čavle</i>	220	180
UKUPNO	2723	2182
Spremišta		
Zamet	244	/
AKM spremište	293	/
UKUPNO	537	/
SVEUKUPNO	3260	2182

3.4. Dionici

DIONICI 1 (GEO-POLITIČKI DIONICI, FINANCIJERI)

Ministarstvo kulture RH

INTERES ZA GKR	OČEKIVANJA OD GKR-a	DOPRINOS ZA GKR
<ul style="list-style-type: none"> GKR je dio podsustava narodnih knjižnica koje su u nadležnosti Ministarstva kulture RH županijska matična knjižnica s posebnim zadaćama u okviru knjižničkog sustava RH baštinska ustanova koja čuva i daje na korištenje kulturnu baštinu potencijalni partner u projektima od nacionalne važnosti (digitalizacija i dr.) 	<ul style="list-style-type: none"> obavljanje knjižnične djelatnosti na području grada Rijeke i Županije u skladu sa Zakonom o knjižnicama izgradnja mreže narodnih knjižnica u Županiji sudjelovanje u projektima od nacionalnog značaja mjerljivi rezultati programa koje je Ministarstvo kulture RH sufinanciralo 	<ul style="list-style-type: none"> financiranjem: <ul style="list-style-type: none"> programa matične djelatnosti nabave knjiga infrastrukture projekata opreme manifestacija i programa izradom odgovarajuće i poticajne zakonske regulative

Primorsko-goranska županija

INTERES ZA GKR	OČEKIVANJA OD GKR-a	DOPRINOS ZA GKR
<ul style="list-style-type: none"> izgradnja mreže narodnih knjižnica i kontinuirani razvoj uhodana bibliobusna služba kao faktor ravnomjernog razvoja knjižničarske/kulturne djelatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> obnavljanje djelatnosti bibliobusne službe i ostalih programa na području Županije mjerljivi rezultati programa koje je Županija financirala 	<ul style="list-style-type: none"> financiranjem: <ul style="list-style-type: none"> djelatnosti bibliobusne službe nabave novog vozila bibliobusa posebnih programa

• sudjelovanje u programima od interesa za Županiju

• uključivanjem na portal Županijska kulturna mreža

Općine, gradovi PGŽ

INTERES ZA GKR	OČEKIVANJA OD GKR-a	DOPRINOS ZA GKR
<ul style="list-style-type: none"> racionalno i ekonomično ispunjavanje zakonske obveze o organizaciji djelatnosti narodne knjižnice na svom području 	<ul style="list-style-type: none"> kvalitetno (i profesionalno) obavljanje knjižnične djelatnosti na svom području 	<ul style="list-style-type: none"> financiranjem povećavaju vlastite prihode Knjižnice zagovaranjem Knjižnice na višim razinama

Rijeka EPK 2020

INTERES ZA GKR	OČEKIVANJA OD GKR-a	DOPRINOS ZA GKR
<ul style="list-style-type: none"> GKR kao poželjan partner u provedbi programa <i>Rijeka - Europska prijestolnica kulture 2020</i> važna proaktivna ustanova u kulturi grada 	<ul style="list-style-type: none"> osmišljavanje i provedba dijela programa posebno onih povezanih s programskim pravcem Dječje kuće uspostava suradnje s drugim ustanovama u kulturi grada Rijeke poveznica sa sličnim ustanovama u knjižničnoj djelatnosti na području Hrvatske i Europe stvaranje nove produkcijske vrijednosti u suradnji Knjižnice i partnera 	<ul style="list-style-type: none"> financiranje dijela programa veća vidljivost Knjižnice u domaćim i međunarodnim okvirima edukacija za izvedbu programa u kulturi generiranje konteksta za stvaranje suradnje

DIONICI 2 (USTANOVE U KULTURI)

Art-kino

INTERES ZA GKR	OČEKIVANJA OD GKR-a	PODRŠKA
<ul style="list-style-type: none"> • Dječja kuća kao program i kao objekt • filmska zbirka: međusobno nadopunjavanje • promotivno programske suradnje • ista ciljana publika 	<ul style="list-style-type: none"> • dijeljenje korisnika • odgovoran partner 	<ul style="list-style-type: none"> • dijeljenje komunikacijskih alata i zajedničke poruke

Gradsko kazalište lutaka Rijeka

INTERES ZA GKR	OČEKIVANJA OD GKR-a	DOPRINOS ZA GKR
<ul style="list-style-type: none"> • Dječja kuća kao program i kao objekt • promotivno-programske suradnje • ista ciljana publika 	<ul style="list-style-type: none"> • dijeljenje korisnika • odgovoran partner • zajednička kreacija • razvoj programa 	<ul style="list-style-type: none"> • dijeljenje komunikacijskih alata i zajedničke poruke • produkcijska snaga

Muzej moderne i suvremene umjetnosti Rijeka

INTERES ZA GKR	OČEKIVANJA OD GKR-a	DOPRINOS ZA GKR
<ul style="list-style-type: none"> • Dječja kuća kao program i kao objekt • promotivno-programske suradnje • ista ciljana publika 	<ul style="list-style-type: none"> • dijeljenje korisnika • odgovoran partner • zajednička kreacija • razvoj programa 	<ul style="list-style-type: none"> • dijeljenje komunikacijskih alata i zajedničke poruke

DIONICI 3 (USTANOVE U ODGOJU I ŠKOLSTVU)

Vrtići

INTERES ZA GKR	OČEKIVANJA OD GKR-a	PODRŠKA
<ul style="list-style-type: none"> • animacijsko-edukativne aktivnosti za djecu (Jutro u knjižnici) • edukacija za roditelje i odgajatelje na roditeljskim sastancima 	<ul style="list-style-type: none"> • stručna i savjetodavna podrška • dobra ponuda knjiga, slikovnica... 	<ul style="list-style-type: none"> • pristup djeci i roditeljima • vlastiti kvalitetan rad

Osnovne škole

INTERES ZA GKR	OČEKIVANJA OD GKR-a	PODRŠKA
<ul style="list-style-type: none"> • podrška odgojno-obrazovnom radu • pristup knjigama i izvorima informacija • programske aktivnosti • informacija na roditeljskim sastancima i satovima razrednika 	<ul style="list-style-type: none"> • suradnja • međusobni posjeti • programske aktivnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • pristup korisnicima • profesionalni razvoj • ideje/uključenost • vlastiti kvalitetan rad

Srednje škole

INTERES ZA GKR	OČEKIVANJA OD GKR-a	PODRŠKA
<ul style="list-style-type: none"> • podrška odgojno-obrazovnom radu • pristup knjigama i izvorima informacija • programske aktivnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • suradnja • međusobni posjeti • programske aktivnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • pristup korisnicima • profesionalni razvoj • ideje/uključenost • vlastiti kvalitetan rad • volonteri

Fakulteti

INTERES ZA GKR	OČEKIVANJA OD GKR-a	PODRŠKA
<ul style="list-style-type: none"> • podrška odgojno-obrazovnom radu • pristup knjigama i izvorima informacija • programske aktivnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • suradnja • međusobni posjeti • programske aktivnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • suradnja znanstvene zajednice • volonteri

DIONICI 4 (UDRUGE)

Udruga *Portić*

INTERES ZA GKR	OČEKIVANJA OD GKR-a	POTENCIJALNA PODRŠKA
<ul style="list-style-type: none"> • knjižnica je partner za provedbu projekta „Tete/ barbe pričalice“ • posudba knjiga za veliki broj volontera • edukacija • besplatno članstvo volonterima • nabava većeg broja ilustriranih knjiga i slikovnica • stalna podrška volonterima 	<ul style="list-style-type: none"> • održivost projekta zbog stalne podrške (profesionalne, osnovne – posudba knjiga) • preporuka knjiga za dobne skupine • edukacija volontera 	<ul style="list-style-type: none"> • dodatna nabava knjiga • medijska podrška • podrška nastojanju i misiji Knjižnice – poticanje čitanja djeci • bolje pozicioniranje u javnosti i kod drugih dionika • porast članstva

Udruge nacionalnih manjina

INTERES ZA GKR	OČEKIVANJA OD GKR-a	POTENCIJALNA PODRŠKA
<ul style="list-style-type: none"> • potpora ustanove manjinama pri programskim aktivnostima i njihovoj promidžbi • prostor u centru, zastupljenost Knjižnice u medijima, predstavljanje vlastitih programa široj javnosti, izvan uskog kruga • važna ustanova koja im pruža podršku 	<ul style="list-style-type: none"> • veća vidljivost • plasman stvaralaštva • besplatna platforma za promociju 	<ul style="list-style-type: none"> • izgradnja multikulturalne slike Knjižnice u zajednici • potvrda vrijednosti koje Knjižnica njeguje (otvorenost, tolerancija, poštovanje i njegovanje različitosti, inkluzija) • suradnja u Porto etno

Vijeće mladih *Benčić*

INTERES ZA GKR	OČEKIVANJA OD GKR-a	POTENCIJALNA PODRŠKA
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Rijeka EPK 2020</i> – suradnja s ustanovom s velikim iskustvom i profesionalcima • Dječja kuća, Tobogan 	<ul style="list-style-type: none"> • zajedničko planiranje i provedba programa, dijeljenje publike, infrastrukturna podrška 	<ul style="list-style-type: none"> • uz dobre ideje, entuzijazam, suradničke kompetencije – apliciranje na natječaje za projekte suradnje

DIONICI 5 (USTANOVE U ZDRAVSTVU I SOCIJALNOJ SKRBI)

Dom za starije osobe Kantrida

INTERES ZA GKR	OČEKIVANJA OD GKR-a	PODRŠKA
<ul style="list-style-type: none"> • kvalitetno provođenje slobodnog vremena • animacija štićenika za slušanje i čitanje priča - program Glasna čitanja 	<ul style="list-style-type: none"> • suradnja • izbor primjerenog štiva • komunikacija, razmjena ideja • poticanje čitanja 	<ul style="list-style-type: none"> • volonteri Knjižnice, Služba programa, uprava i djelatnici Doma Kantrida

Dom za starije i nemoćne osobe Nina

INTERES ZA GKR	OČEKIVANJA OD GKR-a	PODRŠKA
<ul style="list-style-type: none"> • kvalitetno provođenje slobodnog vremena • animacija štićenika za slušanje i čitanje priča - program Glasna čitanja 	<ul style="list-style-type: none"> • suradnja • izbor primjerenog štiva • komunikacija, razmjena ideja • poticanje čitanja 	<ul style="list-style-type: none"> • volonteri Knjižnice, Služba programa, uprava i djelatnici Doma

Dom Turnić

INTERES ZA GKR	OČEKIVANJA OD GKR-a	PODRŠKA
<ul style="list-style-type: none"> • kvalitetno provođenje slobodnog vremena • animacija štićenika za slušanje i čitanje priča - program Glasna čitanja 	<ul style="list-style-type: none"> • suradnja • izbor primjerenog štiva i terapijsko čitanje • komunikacija, razmjena ideja • poticanje čitanja 	<ul style="list-style-type: none"> • volonteri Knjižnice, Služba programa, uprava i djelatnici Doma Turnić

DIONICI 6 (USTANOVE POVEZANE S RADOM I PODUZETNIŠTVOM)

Startupovi

INTERES ZA GKR	OČEKIVANJA OD GKR-a	PODRŠKA
<ul style="list-style-type: none"> • dijeljenje informacija i resursa, početna infrastrukturna podrška 	<ul style="list-style-type: none"> • obrazovanje za samozapošljavanje 	<ul style="list-style-type: none"> • razmjena iskustava kroz predavanja, radionice

Hrvatski zavod za zapošljavanje - Regionalni ured Rijeka

INTERES ZA GKR	OČEKIVANJA OD GKR-a	PODRŠKA
<ul style="list-style-type: none"> • poticanje zapošljavanja 	<ul style="list-style-type: none"> • lakše zapošljavanje nezaposlenih, promicanje ideja i poslovne literature 	<ul style="list-style-type: none"> • dijeljenje informacija, kontakt s ciljanom skupinom nezaposlenih

Turistička zajednica Kvarnera

INTERES ZA GKR	OČEKIVANJA OD GKR-a	PODRŠKA
<ul style="list-style-type: none"> • podrška poduzetništvu u turizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • širenje informacija i dobrih praksi 	<ul style="list-style-type: none"> • turistički sektor i poslovni sektor

Centar tehničke kulture Rijeka

INTERES ZA GKR	OČEKIVANJA OD GKR-a	PODRŠKA
<ul style="list-style-type: none"> • dijeljenje informacija i resursa u području tehničke kulture 	<ul style="list-style-type: none"> • obrazovanje i primjena stečenih znanja 	<ul style="list-style-type: none"> • organizirane radionice

Visoka poslovna škola PAR

INTERES ZA GKR	OČEKIVANJA OD GKR-a	PODRŠKA
<ul style="list-style-type: none"> • obrazovanje, razmjena znanja i dijeljenje resursa 	<ul style="list-style-type: none"> • proaktivno djelovanje 	<ul style="list-style-type: none"> • predavanja, razmjena literature

3.5. Ciljane skupine

ANALIZA KORISNIKA I USLUGA

Gradska knjižnica Rijeka pruža knjižnične usluge svim građanima bez obzira na njihovu dob, spol i rod, društveni status, nacionalnost, vjeru, rasu ili bilo koja druga obilježja i u sljedećem strateškom razdoblju nastaviti će razvijati postojeće usluge za različite skupine korisnika uključujući i korisnike s posebnim potrebama.

Broj članova u 2017. godini iznosi 20091. U odnosu na 2016. godinu radi se o porastu za 188 ili 0,94%.

Uzme li se u obzir porast broja članova u

2016. godini od gotovo 10%, 2017. godine je broj članova dodatno povećan te iako se ne radi o značajnom postotku, činjenica da je u odnosu na 2015. godinu broj članova povećan za 1905, razlog je zadovoljstvu. Ovim je brojem Knjižnica premašila stanje iz 2003. godine te se približila svom povijesnom najvećem članstvu iz 2002. godine kada je imala 20849 članova. Vrlo je važno napomenuti da je to broj članova koji su se učlanili ili obnovili članarinu u razdoblju od 1. 1. 2017. do 31. 12. 2017. godine, a da je broj članova koji su te godine koristili knjižnične usluge izražen brojem aktivnih članova.

Središnji odjel	Narodna čitaonica	Dječji odjel Stribor	Ogranak Turnić	Ogranak Zamet	Ogranak Drenova
8637	314	2267	1744	2292	907
Ogranak Trsat	Gradski bibliobus	Županijski bibliobus	Knjižnica Čavle	Sveukupno članova	Usporedba 2016.
1154	891	1204	681	20091	19903

Tablica 1. Broj članova 2017. po odjelima i ograncima

Predškolci	Mladi osnovnošk.	Stariji osnovnošk.	Ukupno djece	Srednjoškolci	Studenti
1539	314	1672	5220	1229	1872
Zaposleni	Nezaposleni	Umirovljenici	Ostali	Ukupno odraslih	Sveukupno
7243	1349	2791	225	14709	20091

Tablica 2. Struktura članstva 2017.: broj članova po kategorijama

Odraslih članova ukupno je 14709 ili 73,5%, a djece do 14 godina 5220 ili 26,5% te je

omjer učlanjene djece u blagom porastu u odnosu na prethodnu godinu (3,5%).

Broj djece porastao je za 541 ili 12%, dok je broj odraslih u padu za 515 članova ili 3,5%

u odnosu na broj članova u ove dvije kategorije u 2016. godini.

	2017.			2016.			Indeks ukupno
	Djeca	Mladi i odrasli	Ukupno	Djeca	Mladi i odrasli	Ukupno	
Redovni programi	45	28	73	33	17	50	146 %
Programske aktivnosti	681	279	960	551	214	765	125 %
Posjetitelji i sudionici	8983	7800	16783	7539	7079	14618	115 %

Tablica 4. Brojčani pokazatelji posjetitelja knjižničnih programa i manifestacija 2017.

U 2017. godini, a u odnosu na 2016. godinu, povećan je broj posjetitelja i sudionika knjižničnih programa i manifestacija. Ukupno je bilo 16783 posjetitelja, što je porast od 15% u odnosu na 2016. godinu. Pogotovo je osjetan porast broja djece, kojih

je te godine bilo 8983 u odnosu na godinu ranije kada je iznosio 7539 (povećanje od 19%). Rezultat je to i povećanog broja programskih aktivnosti, kojih je te godine bilo 960 u usporedbi s godinom ranije kada je iznosio 765 (rast od 25%).

OSNOVNE SKUPINE KORISNIKA

U nastavku slijedi prikaz osnovnih skupina korisnika za koje će se provoditi glavna

usluga i programskih aktivnosti prema njihovoj dobi.

Bebe (0 - 2 g.)

OPIS POTREBA	USLUGA / AKTIVNOST	POSTOJEĆI PRUŽATELJI
<ul style="list-style-type: none"> • igra • rani podražaji – igračke, slikovnice • pelene, hranjenje, čitanje, nježnost 	<ul style="list-style-type: none"> • slikovnice, igračke, igraonica, stol za prematanje, soba za hranjenje, prostor za djecu i roditelje 	<ul style="list-style-type: none"> • senzorne sobe u jaslicama • pedijatri/psiholozi • Gradsko kazalište lutaka Rijeka • jaslice • Kabinet Martis

Djeca rane dobi (2 - 3 g.)

OPIS POTREBA	USLUGA / AKTIVNOST	POSTOJEĆI PRUŽATELJI
<ul style="list-style-type: none"> rani podražaji - igračke, slikovnice pelene, hranjenje, čitanje, nježnost 	<ul style="list-style-type: none"> pričaonica u suradnji s Učiteljskim fakultetom, volonteri slikovnice, igračke, igraonica, stol za prematanje, soba za hranjenje, prostor za djecu i roditelje 	<ul style="list-style-type: none"> pedijatri/psiholozi Gradsko kazalište lutaka Rijeka Kabinet Martis vrtići senzorne sobe u vrtićima

Predškolci (4 - 6 g.)

OPIS POTREBA	USLUGA / AKTIVNOST	POSTOJEĆI PRUŽATELJI
<ul style="list-style-type: none"> kreativnost - razvoj pažnje, slušanja, mašte, rječnika, govorno-jezičnih vještina slikovnice, igračke druženje s vršnjacima 	<ul style="list-style-type: none"> pričaonice, obiteljske slikovnice i igračke, mala škola stranih jezika 	<ul style="list-style-type: none"> igraonice Gradsko kazalište lutaka Rijeka programi koji ne uključuju roditelje, već profesionalno i komercijalno vođenje vrtići, mala škola, Društvo <i>Naša djeca</i>

Osnovnoškolci (6 - 14 g.)

OPIS POTREBA	USLUGA / AKTIVNOST	POSTOJEĆI PRUŽATELJI
<ul style="list-style-type: none"> vještine čitanja, mašta, rječnik, vježbe igračke, slikovnice, knjige primjerene dobi druženje, socijaliziranje, kreativnost, informacije 	<ul style="list-style-type: none"> knjige, neknjižna građa, društvene igre, tehnologije (3D kitovi) klubovi – interesni klubovi (čitateljski klubovi...) radionice, stripaonica 	<ul style="list-style-type: none"> osnovne škole senzorne sobe u školama razne radionice – Dom mladih Rijeka, Centar tehničke kulture Rijeka, aktivnosti koje se plaćaju...

Srednjoškolci (15 - 18 g.), Mladi (15 - 29 g.)

OPIS POTREBA	USLUGA / AKTIVNOST	POSTOJEĆI PRUŽATELJI
<ul style="list-style-type: none"> obrazovanje, informacije, druženja, socijalizacija, javni prostor osobni razvoj samopouzdanje prihvaćenost potvrda vrijednosti povjerenje odraslih knjige, priče, stvaralaštvo, poticaj, tehnološki uvjeti 	<ul style="list-style-type: none"> knjige, pristup internetu prostor – nedovoljan i neadekvatan klubovi (čitanje, anime, stripaonica, fantazija) programi za mlade s posebnim potrebama likovna radionica zajedničko planiranje usluga 	<ul style="list-style-type: none"> srednje škole Klub mladih Rijeka udruge za mlade

Studenti

OPIS POTREBA	USLUGA / AKTIVNOST	POSTOJEĆI PRUŽATELJI
<ul style="list-style-type: none"> knjige, informacije, pristup internetu, osobni razvoj, studiranje, zabava 	<ul style="list-style-type: none"> čitateljski klub, knjige, internet, 3D, VR programi 	<ul style="list-style-type: none"> visokoškolske ustanove Studentski zbor Rijeka Omladinski kulturni centar Palach

Nezaposleni

OPIS POTREBA	USLUGA / AKTIVNOST	POSTOJEĆI PRUŽATELJI
<ul style="list-style-type: none"> informiranje, savjetovanje, pomoć, zabava 	<ul style="list-style-type: none"> knjige, internet, <i>Poslovni kutak</i> članarina 50 % jeftinija klub za nezaposl. članove 	<ul style="list-style-type: none"> kino, kazalište, knjižare, antikvarijati

Zaposleni

OPIS POTREBA	USLUGA / AKTIVNOST	POSTOJEĆI PRUŽATELJI
<ul style="list-style-type: none"> informiranje, zabava, knjige, internet 	<ul style="list-style-type: none"> knjige, internet, <i>Poslovni kutak</i> 	<ul style="list-style-type: none"> kino, kazalište, knjižare, antikvarijati

Umirovljenici

OPIS POTREBA	USLUGA / AKTIVNOST	POSTOJEĆI PRUŽATELJI
<ul style="list-style-type: none"> • Informiranje, kvalitetno provođenje slobodnog vremena, podrška 	<ul style="list-style-type: none"> • čitaonica tiska, posudba knjiga, predavanja i predstavljanja, tribine na aktualne teme 	<ul style="list-style-type: none"> • udruge umirovljenika, domovi umirovljenika, kulturne ustanove, obitelj

POSEBNE SKUPINE KORISNIKA

Posebne skupine korisnika uključuju manje skupine korisnika s posebnim obilježjima i potrebama s kojima će se provoditi posebne aktivnosti manjeg opsega.

Osobe koje ne čitaju standardni tisak

OPIS POTREBA	USLUGA / AKTIVNOST	POSTOJEĆI PRUŽATELJI
<ul style="list-style-type: none"> • slijepi, slabovidni, osobe s disleksijom; odrasli i djeca 	<ul style="list-style-type: none"> • građa s uvećanim tiskom • knjige na brajici • zvučne knjige • stolno povećalo • radionice i izložbe • osmišljavanje usluga 	<ul style="list-style-type: none"> • Hrvatska knjižnica za slijepe • Udruga slijepih Primorsko-goranske županije • OŠ Pećine – Prva dječja knjižnica za djecu s oštećenjem vida

Osobe s ograničenom pokretljivošću

OPIS POTREBA	USLUGA / AKTIVNOST	POSTOJEĆI PRUŽATELJI
<ul style="list-style-type: none"> • osobe različite životne dobi • različiti stupanj pokretljivosti • osobni pristup 	<ul style="list-style-type: none"> • dostava knjiga na kućni prag • komunikacija pri izboru i dostavi literature 	<ul style="list-style-type: none"> • Sveučilišna knjižnica Rijeka • Odjel za zdravstvo i socijalnu skrb Grada Rijeke

Osobe u domovima umirovljenika i domovima za osobe s psihičkim i intelektualnim poteškoćama

OPIS POTREBA	USLUGA / AKTIVNOST	POSTOJEĆI PRUŽATELJI
<ul style="list-style-type: none"> • smješteni u ustanovama • prilagođeni izbor literature 	<ul style="list-style-type: none"> • bibliobus – pokretni/nepokretni korisnici • čitanje naglas u domovima Kantrida, Nina, Turnić 	<ul style="list-style-type: none"> • institucije zdravstvene i socijalne skrbi

Poduzetnici, nezaposleni (dionici tržišta rada) - Poslovni kutak

OPIS POTREBA	USLUGA / AKTIVNOST	POSTOJEĆI PRUŽATELJI
<ul style="list-style-type: none"> • osobe na tržištu rada, mladi i ostali koji žele naći, promijeniti, unaprijediti posao ili pokrenuti vlastiti 	<ul style="list-style-type: none"> • izbor literature (knjige, periodika) • edukacijska predavanja i radionice kroz <i>Poslovni kutak</i> • distribucija poslovnih obavijesti • e-usluge, e-uprava 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Startup</i> inkubatori (Porin, Step Ri, Startup, Pins, Silos...) • Hrvatska gospodarska komora - Županijska komora Rijeka, Centar tehničke kulture Rijeka, Hrvatski zavod za zapošljavanje - Regionalni ured Rijeka • Turistička zajednica Kvarnera • Visoka poslovna škola PAR • pojedinci iz poslovnog sektora (volonteri)

Nacionalne manjine

OPIS POTREBA	USLUGA / AKTIVNOST	POSTOJEĆI PRUŽATELJI
<ul style="list-style-type: none"> • u Rijeci je 13% stanovništva pripadnika nacionalnih manjina 	<ul style="list-style-type: none"> • predstavljanje manjine u široj zajednici putem izložbi, predstavljanja knjiga, suorganizaciju drugih događanja 	<ul style="list-style-type: none"> • 26 udruga nacionalnih manjina

4. Strateške smjernice i ciljevi

4.1. Glavne strateške smjernice

1. IZVRSNE KNJIŽNIČNE USLUGE

Osigurano pružanje suvremenih, stručnih i visokokvalitetnih knjižničnih usluga

2. POTICANJE ČITALAČKE KULTURE

Razvijanje čitatelja i čitalačke kulture te poticanje na aktivno čitanje i kritičko mišljenje

3. RAZVOJ ZAJEDNICE

Stvaranje uvjeta i pružanje podrške kulturnom, društvenom i gospodarskom razvoju zajednice

4. JAČANJE KNJIŽNICE

Kontinuirano jačanje i razvoj organizacijskih kapaciteta

Gradska knjižnica Rijeka provodi zavidan broj programa, aktivnosti i projekata, samostalno i u suradnji sa širom interesnom i društvenom zajednicom. Neki se programi provode dugi niz godina, neki se događaju jednokratno, a sve ovisno o internom vrednovanju te procjeni o uklapanju s programskom shemom i strateškim ciljevima Knjižnice. Slijedi opis samo nekih od

programa koji se provode, a istaknuti su zbog relevantnosti u odnosu na strateške smjernice.

TDDK - Tjedan dobre dječje knjige manifestacija je za djecu i roditelje u organizaciji Gradske knjižnice Rijeka, posvećena radosti čitanja, čaroliji stvaranja i užitku svakovrsne igre. Namijenjena je djeci, ali i svim odraslima uključenima u njihov razvoj. Cilj je ovom manifestacijom skrenuti pažnju na važnost razvoja čitatelja od najranije dobi te upoznati djecu i nositelje njihova odgoja s primjerima dobre dječje knjige i autorima koji djeci šalju pozitivne poruke. Od 2017. godine manifestacija se održava i na županijskoj razini u suradnji s ostalim narodnim knjižnicama. Od 2012. godine vrijeme održavanja je posljednji tjedan mjeseca travnja.

Programi za predškolce organiziraju se već dugi niz godina imajući na umu strateški cilj poticanja čitanja. Prvi takav program **Psstst... priča, priča, jezične igre i kreativna aktivnost za djecu i roditelje** danas se provodi na pet lokacija u sustavu i razvija se od njegovih početaka u Dječjem odjelu *Stribor*. Iz bogatog knjižničkog fonda slikovnica i ilustriranih knjiga, prema stručnom odabiru knjižničara i profesora hrvatskog jezika i književnosti, a uz pomoć vanjskih suradnika koji pripremaju i provode aktivnosti na svim odjelima i ograncima Knjižnice u raznim terminima, djeci se tijekom godine ispriča / interpretativno pročita / približi 40-ak kvalitetnih priča. Uz priču, s djecom se provode razne jezične vježbe i vježbe pažnje i pamćenja te aktivnosti kreativnog stvaranja. Na taj se način potiče razvoj govora i izražavanja, pamćenja, koncentracije, što je iznimna podloga za svaki drugi razvoj djeteta, a potiče se i kreativnost,

koja je u uskoj vezi s prethodno navedenim vještinama. Popratni tiskani materijal koji se distribuira tijekom radionica sadrži upute roditeljima za poticanje čitanja kod djece, preporuke dobrih priča i stručne literature iz područja razvoja govora i jezika te razvoja kreativnosti. Program se za predškolce održava od 1998., a od 2006. u obliku obiteljske pričaonice.

Drugi takav program namijenjen najmlađima jest **Psstst... mala priča, pričaonica za djecu od 2 do 3 godine i njihove roditelje**, a provodi se od jeseni 2014., prvotno u Ogranku *Zamet*, a sada u Ogranku *Trsat*, u suradnji s Učiteljskim fakultetom u Rijeci. Organiziraju se tri ciklusa po 6 pričaonica godišnje.

Izrazito su popularne i uspješne radionice za učenje stranih jezika kao što su **Playschool** za učenje engleskog jezika, **Prime parole** za učenje talijanskog jezika i **Spiel mit!** za učenje njemačkog jezika.

Playschool je mala škola učenja prvih riječi engleskog jezika za djecu u dobi od 4 do 6 godina. Učenje kroz igru predstavlja nesvjesni element učenja jer se dječja pažnja više koncentrira na samu zabavu, a manje na učenje riječi, ali sadržaj s vremenom ulazi u arhivu naučenog. Polusatna igra ispunjena je aktivnim i interaktivnim učenjem. Cilj je senzibilizacija djece najranije dobi na učenje engleskog jezika, znanje kojega je danas neophodno u svakodnevnom životu. Sudjelovanje u svim knjižničnim programima, pa tako i u ovoj igraonici, besplatno je, uz jedini uvjet da

dijete-polaznik bude član Knjižnice, čime se djecu ujedno potiče i na korištenje knjižnog fonda, posebice slikovnica na engleskom jeziku – vježbanja onog što je naučeno na radionici. Jednom tjedno održe se po dvije polusatne igraonice, interes iz godine u godinu raste, broj djece polaznika u prosjeku je tjedno 30 (15 po radionici).

Prime parole, mala škola talijanskog jezika, namijenjena je djeci od 4 do 6 godina s osnovnim predznanjem talijanskog jezika (upravo u tolikoj mjeri da može poslužiti kao dodatna motivacija za nastavak učenja i aktivno sudjelovanje na radionici). Cilj je *male škole* priprema djece mlađe školske dobi za učenje (drugog) stranog jezika koji bi im mogao biti koristan u svakodnevnoj komunikaciji te njihovom daljnjem školovanju i radu. Primjenom različitih jezičnih igara i stvaralačkih aktivnosti ujedno se nastoji potaknuti razvoj pamćenja, logičkog mišljenja i kreativnog izražavanja. Djeca se potiču na slobodno izražavanje i međusobno komuniciranje na stranom jeziku bez straha od pogrešaka. Djecu se nastoji zainteresirati za čitanje knjiga na talijanskom jeziku, skrenuti im pozornost na postojanje tog dijela knjižničkog fonda i potaknuti ih da se njime koriste.

Spiel mit! igraonica je za djecu od 4 do 6 godina na njemačkom jeziku. Poznato je da se jezici brže usvajaju u mlađoj dobi. Upravo zato se u Dječjem odjelu *Stribor*, kroz igru, uči njemački jezik i to uz izvornu govornicu.

Programi za školarce kojima se želi potaknuti čitanje usmjereni su ka različitim interesima učenika. **Psstst... čitamo!, vježbe čitanja za prvašice**, sastoje se od vođenog čitanja uz pomoć kvalitetne stručne literature iz područja razvoja govora, jezika i izražavanja. Glasno čitanje prate usmene i pismene jezične igre, vježbe pažnje, pamćenja, vježbe prepričavanja, osvješćivanja teksta, vježbe razumijevanja pročitanoga. Popratni tiskani radionički materijali sadrže upute roditeljima za poticanje čitanja kod djece te preporuke dobrih priča za vježbanje vještine čitanja i stručne literature iz područja razvoja govora i jezika. U Dječjem odjelu *Stribor* i mješovitim odjelima posebno je izdvojena zbirka knjiga za početno učenje čitanja i stručna literatura za roditelje čitatelja početnika.

Stripaonica, strip-radionica, mala je škola stripa čiji se polaznici upoznaju s poviješću stripa, njegovim tehnikama, elementima, vrstama, junacima, autorima. Povremena su i gostovanja strip-autora te upoznavanje s njihovim stilovima i tehnikama iz prve ruke. Namijenjena je osnovnoškolcima koji vrijeme od završetka nastave do povratka roditelja s posla provode u Dječjem odjelu *Stribor* u povećem broju. Praćenjem i ispitivanjem interesa djece ustanovljeno je da je strip sadržaj kojim se žele baviti u to vrijeme. *Stripaonica* okuplja i srednjoškolce, dio kojih se smatra njenim utemeljiteljima. Zadivljuje redovitost mladih kroz godine njezina postojanja – možda upravo stoga što je to postala njihova prava slobodna aktivnost tijekom vremena, u potpunosti ovisna o njihovoj dobroj volji, bez

posebnih zahtjeva škole i Knjižnice. Broj sudionika stalno postepeno raste, najviše zahvaljujući nekoj "tajnoj vezi" između polaznika i voditelja koja prerasta u čvrstu sponu između mladih, stripa i Knjižnice. U neformalnoj atmosferi obogaćuje se znanje o stripu i razvija spremnost polaznika na pozitivnu kritiku i tolerantnost prema drugom i drugačijem izrazu. Moto Stripaonice bio je i ostao: *Raditi stripove kakve i sami želimo čitati!*

Sfingina zagonetka nova je mitološka radionica puna priča u kojima se može naučiti sve o svjetskim mitologijama.

Čitateljski klubovi posebno se uklapaju u smjernicu poticanja čitanja jer potiču redovito čitanje te kritičko promišljanje pročitanog kroz aktivnosti tijekom mjesečnog susreta članova čitateljskog kluba. Trenutno Gradska knjižnica Rijeka podupire 14 čitateljskih klubova za različite dobne i interesne skupine.

Od dječjih čitateljskih klubova istaknuti su klubovi: **Mali knjigoljupci**, čitateljski klub za djecu od 10 do 15 godina, **Bajkoklub**, čitateljski klub za djecu od 9 do 10 godina, **Zvezdani DNA**, tinejdžerski klub ljubitelja fantastike (knjiga, film, glazba) i **ČK ČK**, čitateljski klub **Čarobna kućica** koji je prerastao iz dječjeg u tinejdžerski čitateljski klub te **Biblioklub mali**, čitateljski klub Županijskog bibliobusa.

Od čitateljskih klubova za odrasle istaknuti su: **Čitateljsku grupu Ogranka Drenova, One, Nedopričljive, Studentski čitateljski klub i Biblioklub veliki**.

Poslovni kutak pokrenut je 9. svibnja 2017. godine kao mjesto razumijevanja i približavanja poslovne problematike svim zainteresiranim građanima, suradnje svih subjekata koji građanima nude različite oblike savjetodavne, mentorske, infrastrukturne, financijske i druge podrške te kao mjesto zajedničke sinergije za jačanje poduzetničke kulture i podizanje cjelokupne ekonomske aktivnosti u lokalnoj zajednici. Redovnim radionicama i predavanjima utorkom te distribucijom poslovnih obavijesti Gradska knjižnica Rijeka postaje mjesto potpore građanima za snalaženje na tržištu rada, pružanja informacijskih usluga s ciljem podizanja lokalne ekonomije, objedinjenosti poslovnih informacija (poduzetništvo, zapošljavanje, poslovna motivacija, poduzetnički inkubatori, europski fondovi itd.), informiranja o lokalnim potpornim institucijama za provedbu temeljnih strateških i programskih ciljeva ekonomskog razvoja te drugih subjekata koji se bave poduzetništvom, potpore stvarnim i potencijalnim korisnicima za korištenje državnog portala e-Građani te eUsluga Grada Rijeke, savjetovanja i edukativnih predavanja, za stvaranje poduzetničke klime među mladima te mjesto socijalne inkluzije.

American Corner - Američki kutak, nastao uz potporu Veleposlanstva Sjedinjenih Američkih Država u Republici Hrvatskoj, dio je svjetske mreže knjižničnih prostora posvećenih američkoj kulturi i načinu života. Gradska knjižnica Rijeka **Američki kutak** vidi kao živahan kutak s mnoštvom raznolikih aktivnosti, informacija i novih

tehnologija namijenjenih svim zainteresiranim. U sklopu **Američkog kutka** odvijaju se redovni programski ciklusi za djecu: **You gotta TRY**, dramska radionica, **RoboKids**, radionica robotike, **English Fall**, **brbljaonica za tinejdžere**.

3D (is)printani, radionica 3D printa, radionica je osnova 3D modeliranja za djecu na kojoj se, kroz logiku produkt dizajna, osmišljavaju i modeliraju različiti predmeti umjetničke ili uporabne vrijednosti te fizički realiziraju uz tehniku 3D printanja.

Povremeni programi u Gradskoj knjižnici Rijeka uključuju programe: **Jutro u Knjižnici**, edukativne radionice (za vrtiće i škole), **TechWednesday**, upoznavanje s 3D print (aditivnom) i VR tehnologijom (za vrtiće i škole), **American Corner**, upoznavanje (za vrtiće i škole), **Autor u gostima**, **Pričaonice u Knjižnici Čavle**, **Mali kućni majstori**, radionica primijenjene umjetnosti, **Bolnica za medvjediće**, u suradnji sa studentima Medicinskog fakulteta u Rijeci (Tjedan mozga i Dani Medicinskog fakulteta u Rijeci), **Odigrajmo zajedno!**, ciklus društvenih igara za djecu od 10 do 14 godina itd.

SVeVID je digitalna knjižnica Gradske knjižnice Rijeka nastala u sklopu projekta AccessIT Plus pod potporom Europske komisije i programa Kultura 2007. – 2013. S ciljem postizanja što veće dostupnosti, ali i zaštite vrijedne građe koju Gradska knjižnica posjeduje, izgrađen je SVEVID, digitalna knjižnica koja okuplja digitalizirane i izvorno digitalne objekte prema stručnoj

procjeni i izboru knjižničara Gradske knjižnice Rijeka (koja kao matična narodna knjižnica za Primorsko-goransku županiju ima obvezu izgradnje zavičajne zbirke).

4.2. Specifični ciljevi strateških smjernica

STRATEŠKA SMJERNICA 1: IZVRSNE KNJIŽNIČNE USLUGE

Osigurano pružanje suvremenih, stručnih i visokokvalitetnih knjižničnih usluga

Specifični ciljevi:

1.1. Odgovoriti na potrebe građana za različitim oblicima građe i izvorima informacija

1.2. Pružiti podršku građanima na svim razinama formalnog obrazovanja, samoobrazovanja i cjeloživotnog učenja

1.3. Osigurati stručnu podršku školskim i narodnim knjižnicama Primorsko-goranske županije

Specifični cilj 1.1.: Odgovoriti na potrebe građana za različitim oblicima građe i izvorima informacija

AKTIVNOSTI, PROJEKTI, PROGRAMI

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI

Nabava i obrada knjižnične građe

• redovita nabava i obrada knjižnične građe sukladno Smjernicama nabavne politike Gradske knjižnice Rijeka te Kriterijima za oblikovanje zavičajne zbirke i Kriterijima za održavanje zbirke rarietnih knjiga. Nabava knjižnične građe također je u zavisnosti od izdavačke produkcije, stvarnih i pretpostavljenih korisničkih potreba i financijskih mogućnosti Knjižnice

▶ porast nabave i obrade knjižnične građe prema mogućnostima od 1 do 5% na godišnjoj razini

• pročišćavanje nefunkcionalnih dijelova fonda

▶ tranzicija Knjižnice prema hibridnoj i digitalnoj oslobađa dijelove fizičkog prostora koji se koriste za nove službe i usluge

• nabava inozemne literature tamo gdje domaća produkcija ne pokriva sva područja

▶ korisnici imaju mogućnost informiranja i za ona područja koja su slabo pokrivena hrvatskom izdavačkom produkcijom

• nabava novih didaktičkih materijala i informatičke opreme (prvenstveno za potrebe inovativnih radionica za djecu)

▶ ulaskom u novi prostor kreiraju se inovativne i kreativne usluge za djecu i mlade različitog uzrasta

• nabava e-knjiga kada budu definirani uvjeti posudbe (dogovor između Države, nakladnika i knjižnica), aktivan doprinos definiranju uvjeta kroz članstvo zaposlenika Knjižnice u Komisiji Hrvatskog knjižničarskog društva

▶ zadovoljstvo korisnika korištenjem e-knjige posredstvom Knjižnice

Članstvo

• promotivne aktivnosti s ciljem povećanja broja članova

▶ 1 do 5% na godišnjoj razini

• akcija 50% jeftinija članarina

▶ 500 – 2000 novih članova godišnje

• kampanja *Je li Vaše dijete član knjižnice?*

▶ besplatno članstvo u bibliobusu - djeca u vrtićima i učenici osnovne škole

• izrada promotivnih materijala i druge aktivnosti povezane s povećanjem broja članova

▶ promotivni materijali za nove članove, akcije i kampanje (5000 letaka, 100 plakata) te za programe (redovni programi 100 plakata, izvanredni programi: 1500 plakata)

Posudba građe

Posudba knjiga veća je za 2% u odnosu na prethodnu godinu, što između ostalog možemo pripisati i činjenici da

je porastao broj članova. Konstantna je posudba zvučne građe, dok je posudba videograđe u manjem opadanju. Zamjetan je pad posudbe elektroničke građe, što možemo pripisati činjenici da korisnici toj vrsti građe sve učestalije pristupaju *online*.

POSUDBA KNJIŽNIČNE GRAĐE

	2017.	Usp. 2016.
Knjige	521 198	102 %
Zvučna građa	2190	100 %
Videograđa	30 088	96 %
Elektronička građa	638	73 %

▶ praćenje godišnje nabave i posudbe pojedine vrste građa treba usklađivati prema tekućim pokazateljima

▶ ista razina ili porast posudbe knjižne građe (+/- 5%)

▶ ista razina ili porast posudbe zvučne građe (+/- 5%)

▶ ista razina ili smanjenje posudbe filmske građe na DVD-ima, porast posudbe videograđe na novim medijima i u novim oblicima (+/- 5%)

▶ pad korištenja zastarjele multimedijске građe (- 25%), porast nabave i posudbe novih oblika elektroničke građe kad se započne s posudbom e-knjige

Bibliobusna služba

• izrada novog plana stajališta Gradskog bibliobusa (redefiniranje) s naglaskom na vrtićima, prilagodba prema pokazateljima i procjeni službe

• besplatna članarina za predškolce i osnovnoškolce u Gradskom i Županijskom bibliobusu

▶ broj članova djece u Gradskom bibliobusu raste, dok je broj odraslih u padu zbog promjene koncepta: u 2018. je povećan broj stajališta u vrtićima sa 7 na 21

▶ porast broja članova: u prvih šest mjeseci 2018. broj članova je porastao za 2,4 puta u odnosu na isto razdoblje 2017.

▶ povećanje broja stajališta u 2018. na ukupno 38

▶ nova stajališta u Općini Matulji

• održavanje postojećeg itinerara Županijskog bibliobusa te prilagodba plana stajališta prema pokazateljima i procjeni službe

▶ broj članova je u blagom porastu
1. - 6.mj. 2017. 492 člana

▶ 1. - 6.mj. 2018. 524 člana

▶ broj stajališta je smanjen s 39 na 30 zbog rasterećenja dotrajalog vozila na način da je 8 stajališta u Općini Matulje postalo dijelom itinerara Gradskog bibliobusa te ukinuto jedno stajalište na kojem više nije bilo korisnika

Informacijske usluge

• pružanje referalnih i referentnih informacija; odgovori na jednostavne i složene informacijske upite

▶ statistički pokazatelji referentnog tjedna ukazuju na stalni blagi porast pruženih informacijskih usluga i takav trend treba nastaviti

• izrada letaka o informacijskim uslugama knjižnice

▶ porast tiskanih i printanih letaka i njihove distribucije (cca 1000 letaka godišnje)

• sudjelovanje u *online* usluzi *Pitajte knjižničare*

▶ povećan broj uključenih knjižničara u *online* uslugu za ukupno pet

▶ porast odgovorenih pitanja u *online* usluzi *Pitajte knjižničare* 50 – 100 % na godišnjoj razini (472 riješena upita 2017.)

▶ porast do 50 % na godišnjoj razini (32 zahtjeva 2017.)

• međuknjižnična posudba

Usluge za slijepe i slabovidne osobe

• planiranje i osmišljavanje usluge (premjestaj pomagala za slijepe, nabava suvremene tehnologije, promotivne aktivnosti)

▶ promjena lokacije usluge, ulaganje u tehnologiju i promotivne aktivnosti rezultiralo bi osuvremenjenom uslugom, osvještavanjem o njezinu postojanju te povećanjem broja korisnika koji koriste posebna pomagala i građu namijenjenu toj korisničkoj skupini

• izrada letaka i preporuka za čitanje

• posebni programi i promotivne aktivnosti namijenjene ciljanoj skupini korisnika

▶ poboljšanje usluga za osobe s posebnim potrebama, zadovoljstvo korisnika

- potpisivanje ugovora sa Zakladom Čujem, vjerujem, vidim (donesene promjene u Pravilniku o pružanju usluga i korištenju knjižnične građe) te nabavka zvučne građe za slabovidne osobe

Web-Magazin

- online platforma za korisnike Knjižnice i portal za kulturu kao snažno stručno i marketinško sredstvo porast broja pretraga za 10%, broja članaka za 20% jednako kao i broja preuzimanja sadržaja te broja suradnika
- virtualna knjižnica koja postoji paralelno sa stvarnom Knjižnicom u funkciji promicanja čitanja, Knjižnice i kulture u širem smislu mjerenje/statistika pristupa +5% prema broju preuzimanja

Digitalizacijski projekti

- razvoj ili odabir sustavnog rješenja odnosno jedinstvene platforme za digitalne knjižnice u knjižničnoj mreži Primorsko-goranske županije novi digitalizacijski projekti u mreži narodnih knjižnica Primorsko-goranske županije
- podizanja digitalizacijskih projekata na višu razinu nove digitalne knjižnice u županijskoj mreži
- digitalizacija zavičajne građe povećan broj jedinica digitalizirane zavičajne građe dostupne online

Održavanje i razvoj softvera za knjižnično poslovanje ZaKi

- razvoj i osuvremenjivanje online kataloga prema potrebama stalna i redovna suradnja s Vivom info i Knjižnicama grada Zagreba
- izrada aplikacije Moj GKR definiranje potreba Knjižnice radni nalozi programerima prema uočenim potrebama
- platforma za e-knjigu praćenje promjena u sustavu i stalna stručna edukacija

- usklađivanje funkcionalnosti sustava prema svakodnevnim potrebama racionalnost poslovanja
- poboljšanja u smjeru interoperabilnosti (razmjene podataka) poboljšanje funkcionalnosti kataloga
- uključivanje u izradu anotacija, intenziviranje predmetne obrade zavičajne zbirke bolja pretraživost zavičajne tematike (osoba, događaja, prostora, pojava)
- planiranje i realizacija dodatne poželjne funkcionalnosti personaliziranog sučelja Moj GKR zadovoljstvo korisnika boljom interaktivnošću s Knjižnicom

Pristup bazama podataka

- zagovaranje pri Ministarstvu kulture RH suradnja s Hrvatskim knjižničarskim društvom radi omogućavanja pristupa bazama podataka u narodnim knjižnicama urodila bi povećanom kvalitetom pristupa informacijama i većim brojem kvalitetno riješenih informacijskih upita (sastanci, lobiranje, dopisi i slično)

Pristup internetu korisnicima

- korištenje interneta u padu je već nekoliko godina pa treba pratiti trendove i promišljati uslugu

Pružanje usluge fotokopiranja, skeniranja, printanja

- broj fotokopiranja u padu, broj printanih stranica u porastu
- brojčani pokazatelji na godišnjoj razini indikatori su za prilagodbu usluge

KORISNICI: sve dobne skupine stanovništva

IZVORI FINANCIRANJA: Grad Rijeka, Ministarstvo kulture RH, Primorsko-goranska županija, općine i gradovi na čijem se području pružaju knjižnične usluge

PARTNERI: nakladnici, korisnici, poslovni sektor, udruge, Knjižnice grada Zagreba, Viva info d.o.o.

Specifični cilj 1.2.: Pružiti podršku građanima na svim razinama formalnog obrazovanja, samoobrazovanja i cjeloživotnog učenja

AKTIVNOSTI, PROJEKTI, PROGRAMI	POKAZATELJI USPJEŠNOSTI
• Lab GKR (robotika, 3D print, VR)	▶ 12 radionica robotike, 3D printanja i VR-a za ciljane skupine mladih od 10 do 15 polaznika po grupi
• radionice učenja stranih jezika za djecu (engleski, talijanski, njemački)	▶ održavanje 5 redovnih radionica stranih jezika za predškolce i osnovnoškolce tijekom školske godine jednom tjedno za 10 do 12 polaznika po grupi
• <i>Knjiga 'mjesto dude</i> , predavanja za roditelje u vrtićima	▶ 5 do 10 susreta, prema potrebama za 10 do 15 polaznika po programu
• <i>Kreativne šinjore</i> , kreativna radionica za žene	▶ 8 puta godišnje – 10 sudionika
• <i>Cosplay šivaonica</i> , krojačko-kostimografska radionica	▶ 8 puta godišnje – 10 sudionika
• predavanja/radionice <i>Poslovnog kutka</i> (npr. Pokretanje posla, Brendiranje, Projektni prijedlozi, Profesionalni portfolio itd.)	▶ 14 predavanja/radionica godišnje za 15 do 75 posjetitelja
• edukacija volontera za projekt <i>Pripovjedač/ica priča za laku noć</i> u suradnji s Udrugom <i>Portić</i>	▶ 2 puta godišnje za 50 volontera
• predavanja o popularnim društvenoznanstvenim temama	▶ 4 predavanja godišnje za 15 do 75 sudionika
• edukativni članci za odrasle o raznim kulturnim i popularnim temama za Magazin	▶ 6 članaka godišnje
• edukacija o korištenju informacijskih izvora (<i>online</i> tečajevi)	▶ priprema 1 tečaja godišnje za različite dobne skupine
• edukativni programi o informacijskoj pismenosti za srednjoškolce	▶ 2 do 10 puta godišnje za 15 do 75 sudionika

Specifični cilj 1.3.: Osigurati stručnu podršku školskim i narodnim knjižnicama Primorsko-goranske županije

AKTIVNOSTI, PROJEKTI, PROGRAMI	POKAZATELJI USPJEŠNOSTI
• savjetovanje knjižničara iz školskih i narodnih knjižnica Županije pri uvođenju novih usluga i programa i u svakodnevnom radu	▶ 20 održanih edukacija i savjetovanja godišnje na terenu, u školskim i narodnim knjižnicama Županije
• nastavak programa informatizacije školskih knjižnica u programu ZaKi	▶ informatizacija 5 knjižnica godišnje
• informiranje knjižničara o novim oblicima rada i njihova prezentacija	▶ po 2 sastanka školskih knjižničara i 2 sastanka ravnatelja narodnih knjižnica
• stručni nadzor nad radom narodnih i školskih knjižnica Primorsko-goranske županije	▶ 5 stručnih nadzora godišnje
• program stalnog stručnog usavršavanja knjižničara u Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara (CSSU)	▶ 4 CSSU radionice godišnje

KORISNICI: knjižničari iz školskih i narodnih knjižnica Primorsko-goranske županije

IZVORI FINANCIRANJA: Ministarstvo kulture RH, Gradska knjižnica Rijeka, Primorsko-goranska županija

PARTNERI: lokalna samouprava, škole, narodne knjižnice, Primorsko-goranska županija, Ministarstvo kulture RH, Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

STRATEŠKA SMJERNICA 2: POTICANJE ČITALAČKE KULTURE - razvijanje čitatelja i čitalačke kulture te poticanje na aktivno čitanje i kritičko mišljenje

Specifični ciljevi:

2.1. Poticanje čitalačkih interesa i razvoj navika čitanja od najranije dobi

2.2. Povećanje interesa mladih za knjigom i čitanjem

Specifični cilj 2.1.: Poticanje čitalačkih interesa i razvoj navika čitanja od najranije dobi

AKTIVNOSTI, PROJEKTI, PROGRAMI	POKAZATELJI USPJEŠNOSTI
za buduće roditelje	2 puta godišnje
za bebe i roditelje	kad budu zadovoljeni preduvjeti (6 puta godišnje)
za djecu	
• rane dobi (2 - 3 g.), <i>Pssst... mala priča</i>	10 do 12 puta godišnje za 10 do 12 polaznika
• rane srednje dobi (4 - 6 g.), <i>Psst... priča</i>	24 puta godišnje po 5 skupina za 10 do 12 polaznika
• (4 - 6 g.) <i>Playschool, Prime parole, Spiel mit</i>	24 puta godišnje po 2 skupine za 10 do 12 polaznika
• predškolci (6 - 7 g.), <i>Pssst... duga priča</i>	24 puta godišnje za 10 do 12 polaznika
• prvašići (6 - 8 g.), <i>Pssst... čitamo</i>	12 puta godišnje za 10 do 12 polaznika
• učenici mladih razreda (8 - 10 g.), <i>Bajko-klub, Mali glagoljaši</i>	10, 24, 5 puta godišnje za 10 do 12 polaznika

- *tweens* (9 - 11 g.), *Sfingina zagonetka* ▶ 24 puta godišnje 10 do 12 polaznika
- *teen*, *Mali knjigoljupci*, *Biblioklub mali* ▶ 10 puta godišnje 10 do 12 polaznika

za odrasle

- čitateljski klubovi: *Drenova*, *One*, *Nedopričljivi*, *Čavle*, *Biblioklub veliki* ▶ 10 puta godišnje po 5 čitateljskih klubova za 5 do 15 polaznika
- predstavljanje novih knjiga i književni susreti ▶ 12 puta godišnje za 15 do 75 sudionika; evaluacija na godišnjoj razini ukazat će na kvalitetu pojedinih programa.
- *Knjiga do knjige*, tematske preporuke knjižničara ▶ 5 puta godišnje za 10 do 30 sudionika

manifestacije

- izložbe (u suradnji s Hrvatskim društvom prevoditelja, ilustratorima i dr.) ▶ 20 izložbi godišnje
- Tjedan dobre dječje knjige (TDDK) ▶ 20 programa
- Mjesec hrvatske knjige (MHK) ▶ 10 programa
- Festival Tobogan ▶ 20- tak programa u organizaciji Gradske knjižnice Rijeka
- sudjelovanje u manifestacijama drugih organizatora ▶ 5 do 10 suradnji godišnje
- pisanje članaka, preporuka objavljenih u Magazinu ▶ porast broja članaka godišnje 5 do 10%
- ▶ kvalitativna evaluacija svih aktivnosti na godišnjoj razini u obliku povratnih informacija, anketa, analiza i izvješća

KORISNICI: korisnici svih dobnih skupina i posebne skupine korisnika
FINANCIRANJE: Gradska knjižnica Rijeka, Grad Rijeka, Ministarstvo kulture RH, Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH
PARTNERI: vanjski suradnici, volonteri, fakulteti

Specifični cilj 2.2.: Povećati interes mladih za knjigom i čitanjem

AKTIVNOSTI, PROJEKTI, PROGRAMI	POKAZATELJI USPJEŠNOSTI
• <i>Anime klub</i> , klub ljubitelja anime stvaralaštva	▶ 10 susreta godišnje za 10 do 15 sudionika
• <i>Fantasy klub</i> , klub ljubitelja fantastike	▶ 10 susreta godišnje za 10 do 15 sudionika
• <i>Leš u biblioteci</i> , upoznavanje s Knjižnicom iznutra	▶ 2 puta godišnje za 10 do 15 sudionika
• <i>KulTura</i> , vođena šetnja gradom	▶ 2 puta godišnje za 10 do 15 sudionika
• čitateljski klubovi: <i>Studentski čitateljski klub</i> , <i>Na margini</i> , <i>Čarobna kućica</i> , <i>Domski zombiji</i> (čitateljski klub Učeničkog doma Podmurvice), <i>Komunikacijske radionice G+</i> (čitateljski klub za učenike s poteškoćama u Ekonomskoj školi Mije Mirkovića)	▶ 10 susreta godišnje za 6 čitateljskih klubova po 10 do 15 sudionika
• volonterski programi	▶ 20-ak programa i 20-ak volontera, porast broja među mladima
• objava tekstova u Magazinu	▶ 5 tekstova godišnje
• Strip	▶ 4 susreta godišnje za 15 do 30 sudionika
• <i>Stripaonica</i>	▶ 10 susreta godišnje za 10 do 15 sudionika
• <i>Knjiga do knjige</i>	▶ 2 puta godišnje, porast publike uz veću promidžbu
• nadogradnja zbirke za mlade	▶ povećan udio knjižne građe posebno usmjeren na mlade u ukupnom fondu Knjižnice prema mogućnostima te ponudi i potražnji
	▶ povećan udio neknjižne građe posebno usmjeren na mlade prema mogućnostima te ponudi i potražnji

KORISNICI: mladi

FINANCIRANJE: Gradska knjižnica Rijeka, Grad Rijeka, Ministarstvo kulture RH, Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH

PARTNERI: učenički domovi, Centar za kreativno pisanje (CeKaPe), udruge mladih

STRATEŠKA SMJERNICA 3: RAZVOJ ZAJEDNICE - stvaranje uvjeta i pružanje podrške kulturnom, društvenom i gospodarskom razvoju zajednice

Specifični ciljevi:

3.1. Poticanje i njegovanje demokratičnosti, multikulturalnosti i aktivnog građanstva

3.2. Jačanje suradnje i pružanje podrške ustanovama, organizacijama civilnog društva i lokalnim zajednicama u planiranju i realizaciji zajedničkih projekata

3.3. Kontinuirani razvoj i provedba visokokvalitetnog volonterskog programa

3.4. Osmišljavanje i provedba programa za razvoj kreativnosti i kvalitetno provođenje slobodnog vremena

3.5. Promocija zavičajne i hrvatske baštine i suvremene hrvatske književne scene

Specifični cilj 3.1.: Poticanje i njegovanje demokratičnosti, multikulturalnosti i aktivnog građanstva

AKTIVNOSTI, PROJEKTI, PROGRAMI	POKAZATELJI USPJEŠNOSTI
• Festival Tobogan	▶ održavanje 1 festivala godišnje s 20-ak programa u organizaciji Knjižnice
• <i>Rijeka EPK 2020</i> - aktivno sudjelovanje u oblikovanju programa i aktivnosti	▶ časopis <i>Brickzine</i> dva puta godišnje, naklada 1500 kom.
• suradnja s s knjižnicama nacionalnih manjina, dijeljenje resursa u novoj zgradi	▶ formiranje zbirke za nacionalne manjine u novoj zgradi Knjižnice
	▶ predstavljanje dva manjinska autora godišnje

- *Američki kutak* (zbirka i programi) – suradnja s Veleposlanstvom SAD-a u RH

▶ rast zbirke, održavanje redovitih i povremenih programa i radionica, predstavljanja knjiga i autora prema programu *Američkog kutka*

Poslovni kutak

- predavanja/radionice o raznim temama poslovne tematike

▶ 15 do 20 predavanja/radionica godišnje koje će uključiti 20 do 50 sudionika po predavanju/radionici

- nabava poslovne literature

▶ naglasak na inozemnoj poslovnoj literaturi s ciljem intenziviranja europskih utjecaja dobre prakse na našu sredinu

- suradnja s drugim dionicima koji se bave poslovnim aktivnostima

▶ umrežavanje pojedinaca u zajednici s ciljem jačanja poduzetničke klime

- suradnja sa školama

▶ podizanje financijske i poslovne pismenosti kod djece

- Javne rasprave, tribine, okrugli stolovi o društveno relevantnim temama – suradnja s organizacijama civilnog društva

▶ 5 do 10 programa godišnje za 20 do 70 sudionika

KORISNICI: građani Rijeke, pripadnici nacionalnih manjina, publika u okviru programa Europske prijestolnice kulture

FINANCIRANJE: Grad Rijeka, Veleposlanstvo SAD-a u RH, vlastiti prihodi

PARTNERI: Srpsko kulturno društvo Prosvjeta, Zajednica Talijana, Češka beseda, Matica slovačka Rijeka, Slovenski dom - KPD *Bazovica*, Kulturno društvo Rusina i Ukrajinaca *Rušnjak* i druge manjinske udruge

Specifični cilj 3.2.: Jačanje suradnje s ustanovama, organizacijama civilnog društva i lokalnim zajednicama na planiranju i realizaciji projekata

AKTIVNOSTI, PROJEKTI, PROGRAMI

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI

• Dječja kuća	▶ realiziranje 3 zajednička projekta godišnje
• <i>Rijeka EPK 2020</i> – festival Tobogan	▶ jedan festival godišnje
• <i>Rijeka EPK 2020</i> – časopis <i>Brickzine</i>	▶ jedno tiskano izdanje i 100 postova u web-platfomi
• Dani mjesnih odbora (npr. Drenova, Trsat)	▶ sudjelovanje na jednoj manifestaciji godišnje
• 27 susjedstava (Drenova, Turnić, Škurinje)	▶ sudjelovanje u jednom programu
• Šuma Striborova (šetnica i šetnja organizirana u suradnji s Planinarskim društvom <i>Kamenjak</i>)	▶ proljetna i jesenja Šuma Striborova (2 puta godišnje)
• osmišljavanje novih projekata i programa s novim potencijalnim partnerima	▶ 2 do 5 puta godišnje za 20 do 70 sudionika

KORISNICI: građani i građanke Rijeke, pripadnici manjina, članovi nevladinih udruga

FINANCIRANJE: Grad Rijeka, EU fondovi

PARTNERI: Gradsko kazalište lutaka Rijeka, Art-kino, Muzej moderne i suvremene umjetnosti Rijeka, Vijeće mladih *Benčić*, Planinarsko društvo *Kamenjak*, Udruga *Portić*, Udruga *Kuraž*, *Bez granica* - društvo štovatelja baštine, Francuska alijansa Rijeka, Medicinski fakultet u Rijeci, mjesni odbori, organizacije civilnog društva

Specifični cilj 3.3.: Kontinuirani razvoj i provedba visokokvalitetnog volonterskog programa

AKTIVNOSTI, PROJEKTI, PROGRAMI	POKAZATELJI USPJEŠNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • uključivanje i edukacija novih volontera 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ broj volontera raste na godišnjoj razini (5 do 20%), dio volontera odlazi, a svi novi volonteri koji su uključeni u provedbu programa (20-ak ljudi godišnje) dobivaju potrebna znanja
<ul style="list-style-type: none"> • provedba starih volonterskih programa 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ 60% od ukupnog broja starih programa
<ul style="list-style-type: none"> • kontinuirano praćenje rada volontera 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ redovna komunikacija između volontera i koordinatora
<ul style="list-style-type: none"> • vrednovanje volontera 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ evaluacija volontera/volonterskog programa jednom godišnje
<ul style="list-style-type: none"> • nagrađivanje volontera 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ godišnja zahvala i nagrađivanje besplatnom članarinom

KORISNICI: postojeći i budući volonteri
FINANCIRANJE: Grad Rijeka, vlastita sredstva
PARTNERI: Udruga SMART

Specifični cilj 3.4.: Osmišljavanje i provedba programa za razvoj kreativnosti i kvalitetu provođenja slobodnog vremena

AKTIVNOSTI, PROJEKTI, PROGRAMI	POKAZATELJI USPJEŠNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • kreativne radionice (<i>Try Theatre</i>, pletenje, <i>Stripaonica</i>...) 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ 5 kreativnih radionica godišnje
<ul style="list-style-type: none"> • društvene igre 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ dostupno korištenje

- VR *game* konzola
 - ▶ 10 demonstracija i 10 radionica
- organizacija aktivnosti za provođenje slobodnog vremena (društvene igre, *game* konzole...)
 - ▶ 2 do 4 turnira društvenih igara tijekom praznika

KORISNICI: djeca i mladi, umirovljenici, građanke i građani Rijeke
FINANCIRANJE: Grad Rijeka, Veleposlanstvo SAD-a u RH, vlastita sredstva
PARTNERI: *Try Theatre*, kazalište za mlade na engleskom jeziku

Specifični cilj 3.5.: Promocija zavičajne i hrvatske baštine i suvremene hrvatske književne scene

AKTIVNOSTI, PROJEKTI, PROGRAMI	POKAZATELJI USPJEŠNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • predstavljanja autora i knjiga u suradnji s Društvom Gorana Rijeka 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ 2 do 4 puta godišnje za 20 do 50 sudionika
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zavi(ča)jne srijede</i> u suradnji s čakavskim katedrama i Društvom književnika Rijeka 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ 2 do 4 programa godišnje za 20 do 50 sudionika
<ul style="list-style-type: none"> • predstavljanje časopisa <i>Književna Rijeka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ 2 puta godišnje za 20 do 50 sudionika

KORISNICI: govornici čakavskog narječja i ljubitelji *domaće besede*
FINANCIRANJE: Grad Rijeka, vlastita sredstva
PARTNERI: čakavske katedre, Društvo Gorana Rijeka, Društvo književnika Rijeka, Radio Rijeka

STRATEŠKA SMJERNICA 4: JAČANJE KNJIŽNICE - kontinuirano jačanje i razvoj organizacijskih kapaciteta

Specifični ciljevi:

4.1. Sustavno jačanje profesionalnih kapaciteta djelatnika Knjižnice

4.2. Povećanje vidljivosti i razvoj imidža Knjižnice kao društvenog i kulturnog središta zajednice

4.3. Osiguravanje optimalnih infrastrukturnih uvjeta za pružanje kvalitetnih usluga

Specifični cilj 4.1.: Sustavno jačanje profesionalnih kapaciteta djelatnika Knjižnice

AKTIVNOSTI, PROJEKTI, PROGRAMI	POKAZATELJI USPJEŠNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> sudjelovanje djelatnika na stručnim skupovima i edukacijama Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH (CSSU) 	<ul style="list-style-type: none"> 40-ak edukacija i skupova godišnje za 20-ak djelatnika
<ul style="list-style-type: none"> interna edukacija 	<ul style="list-style-type: none"> redoviti mjesečni sastanci kolektiva
<ul style="list-style-type: none"> članstvo ustanove u stručnim i strukovnim udrugama kao što je IFLA 	<ul style="list-style-type: none"> aktivno praćenje trendova i sudjelovanje u radu pojedinih sekcija IFLA-e
<ul style="list-style-type: none"> članstvo djelatnika u stručnim i strukovnim udrugama: Knjižničarsko društvo Rijeka (KDR), Hrvatsko knjižničarsko društvo (HKD) 	<ul style="list-style-type: none"> aktivno praćenje trendova i sudjelovanje u radu Knjižničarskog društva Rijeka, Hrvatskog knjižničarskog društva
<ul style="list-style-type: none"> aktivno sudjelovanje u tijelima stručnih društava 	<ul style="list-style-type: none"> sudjelovanje u izboru za stručna tijela i njihovom radu

- sudjelovanje na međunarodnim stručnim savjetovanjima u inozemstvu
- sudjelovanje na stručnim konferencijama na poziv i prema stručnim interesima 2 puta godišnje
- sudjelovanje u međunarodnim projektima natječajima i projektima koji budu odobreni - okvirno 2 projekta tijekom 5 godina

KORISNICI: djelatnici Knjižnice
FINANCIRANJE: Grad Rijeka, vlastita sredstva, natječaji EU fondova i natječaji drugih zaklada
PARTNERI: CSSU, stručne udruge: Hrvatsko knjižničarsko društvo i Knjižničarsko društvo Rijeka, IFLA

Specifični cilj 4.2.: Povećanje vidljivosti i razvoj imidža

AKTIVNOSTI, PROJEKTI, PROGRAMI	POKAZATELJI USPJEŠNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> oglašavanje u prostorima Knjižnice i izvan nje 	<ul style="list-style-type: none"> broj plakata izrađenih u Knjižnici (500) i tiskanih plakata (100)
<ul style="list-style-type: none"> PR medijska aktivnost 	<ul style="list-style-type: none"> godišnji broj medijskih oglašavanja: 75 u tiskanim medijima, 25 na radiju, 16 na televiziji, 4 tiskovne konferencije
<ul style="list-style-type: none"> održavanje postojećih i korištenje novih društvenih mreža 	<ul style="list-style-type: none"> povećan broj objava na postojećim i novim društvenim mrežama
<ul style="list-style-type: none"> promidžbeni materijali 	<ul style="list-style-type: none"> kvalitativni i kvantitativni rast promotivnih materijala
<ul style="list-style-type: none"> online platforma Magazin / Moj GKR 	<ul style="list-style-type: none"> porast broja članaka i razvoj profila Moj GKR za profiliranje promidžbenih aktivnosti

KORISNICI: opća javnost, ciljane skupine korisnika
FINANCIRANJE: Grad Rijeka, vlastita sredstva
PARTNERI: mediji, društvene mreže

Specifični cilj 4.3.: Osiguravanje optimalnih infrastrukturnih uvjeta

AKTIVNOSTI, PROJEKTI, PROGRAMI

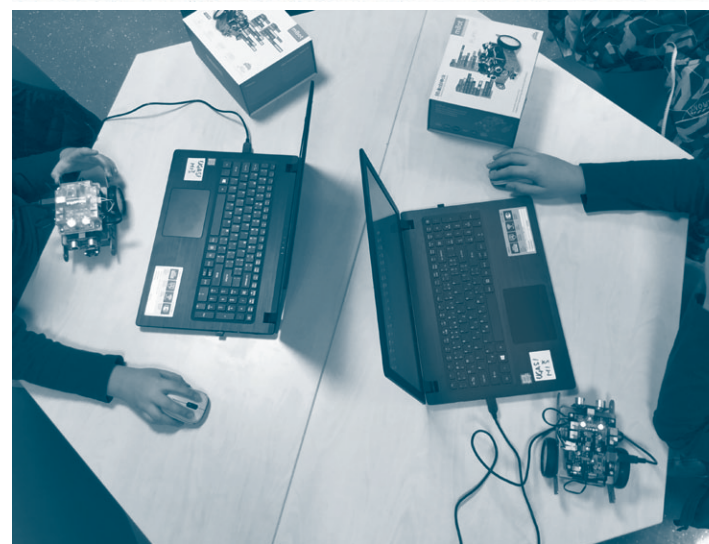
POKAZATELJI USPJEŠNOSTI

- nabava novog vozila Županijskog bibliobusa ▶ 2020. – novi bibliobus
- Dječja kuća – izgradnja i oprema ▶ 2020. (natječaj za izvođača 2018.)
- T-objekt – izgradnja i oprema ▶ 2021. (natječaj za izvođača 2018.)
- računalna mreža - unaprjeđenje ▶ obnova hardvera i softvera u skladu s mogućnostima
- RFID tehnologija na knjižničnoj građi i članskim iskaznicama ▶ postepeno uvođenje, prvo u Dječjem odjelu *Stribor* i i Središnjem odjelu
- priprema za novi signaturni sustav (za Dječju kuću i T-zgradu) ▶ primjena RFID zaštite građe u novim uvjetima u Dječjoj kući i T-zgradi (u koracima, prema mogućnostima)

KORISNICI: članovi Knjižnice, općine u Županiji (Županijski bibliobus)

FINANCIRANJE: Grad Rijeka, Ministarstvo kulture RH, Primorsko-goranska županija, Europski strukturni fondovi

PARTNERI: Grad Rijeka, općine, Knjižnica

5. Financijska strategija i financijski plan

Financijska strategija Gradske knjižnice Rijeka temeljena je na rezultatima analize razine i strukture prihoda i rashoda u prethodnom razdoblju (2016. – 2017.), te financijskim trendovima u okruženju.

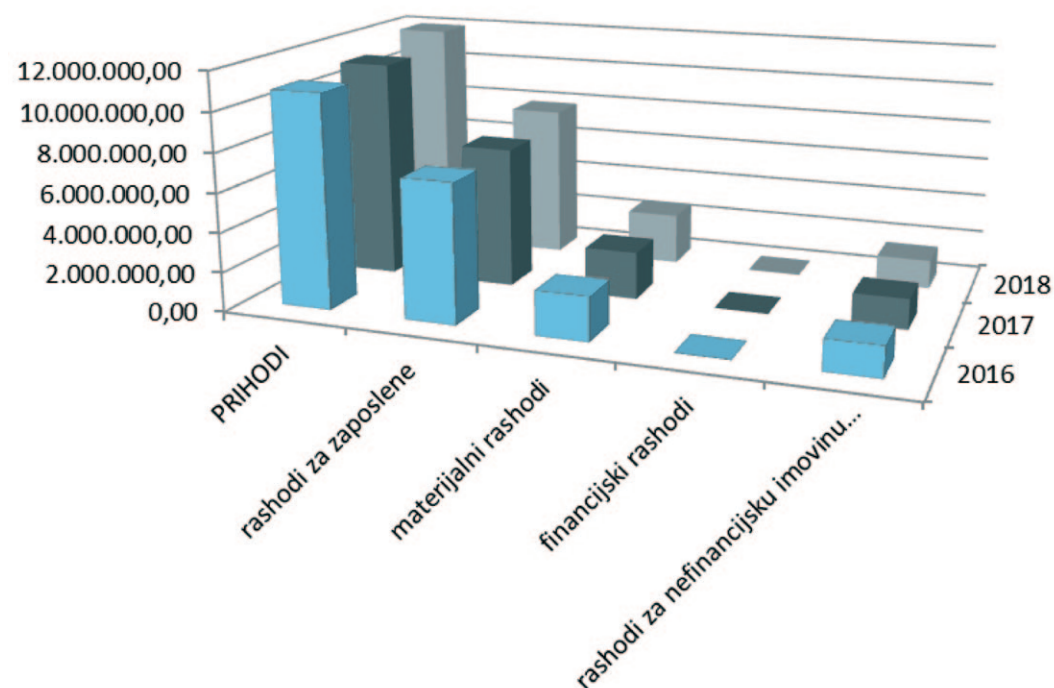
Vremensko razdoblje koje obuhvaća Strategija specifično je i zbog projekta *Rijeka –*

Europska prijestolnica kulture 2020, u sklopu kojeg se očekuju dodatne aktivnosti i programi Knjižnice, ali i rješavanje trenutnog problema neadekvatnih prostora i uvjeta rada preseljenjem u novu središnju zgradu na prostoru bivšeg kompleksa *Rikard Benčić*.

5.1. Tablica prihoda i rashoda 2016.-2018.

	2016	2017	2018*
PRIHODI	10.895.753,00	11.129.548,00	11.945.616
Rashodi za zaposlene	7.080.988,00	7.162.802,00	7.840.732,00
Materijalni rashodi	2.249.291,00	2.419.258,00	2.611.403,00
Financijski rashodi	14.629,00	9.258,00	11.356,00
Rashodi za nefinancijsku imovinu (knjige, uredska oprema, namještaj, komunikacijska oprema)	1.550.845,00	1.538.230,00	1.482.125,00
BROJ ZAPOSLENIH	57	59	59

*prihodi i rashodi za 2018. godinu izrađeni su na osnovu projekcija

Grafikon 1. Prikaz prihoda i rashoda GKR u periodu 2016.-2018.

Analizom tablice prihoda i rashoda 2016.–2018. vidljiv je lagani trend rasta ukupnog proračuna. Navedeni rast posljedica je uvođenja dodatnih programa kroz projekt *Rijeka – Europska prijestolnica kulture 2020*, a očituje se u dijelu rashoda za zaposlene i materijalnih rashoda. Sukladno rastu po-

stojećih i uvođenjem novih programa raste i ukupni postotak rashoda za zaposlene, što treba uzeti u obzir kod planiranja ljudskih resursa i rasporeda postojećih kadrova. Razvojem postojećih i planiranjem novih projekata nužno je osigurati i dodatne ljudske resurse za njihovu provedbu.

5.2. Trenutni i budući izvori financiranja Gradske knjižnice Rijeka (prihodi)

Grad Rijeka, kao osnivač i vlasnik Gradske knjižnice Rijeka osigurava najveći udio prihoda Knjižnice, što je u 2017. godini iznosilo 70% ukupnih prihoda. Imajući u vidu vlasništvo s jedne strane, ali i značajnu ulogu javne ustanove s druge strane koja knjižničnu djelatnost obavlja kao javnu službu, Knjižnica će i nadalje najvećim dijelom biti financirana sredstvima proračuna Grada Rijeke. U nadolazećem razdoblju, a vezano uz prihode od osnivača treba uzeti u obzir dva ključna elementa koji mogu imati utjecaj na razinu prihoda. S jedne strane, imajući u vidu projekt *Rijeka – Europska prijestolnica kulture 2020*, očekuje se potreba za dodatnim programima i sadržajima, te posljedično i dodatnim prihodima za njihovu pripremu i provedbu. No, s druge strane, imajući u vidu nestabilnu gospodarsku/ekonomsku situaciju koja izravno utječe na proračun Grada Rijeke, moguće je očekivati i određena smanjenja prihoda u nekim segmentima, iako ona ne bi trebala značajnije utjecati na ispunjavanje svrhe Knjižnice. U slučaju smanjenja prihoda iz proračuna, Knjižnica će ulagati dodatne napore u povećanje prihoda iz drugih izvora kako bi se zadržala brojnost i kvaliteta programa.

Ministarstvo kulture RH, uz osnivača Grad Rijeku, bitan je dionik i izvor financiranja

Gradske knjižnice Rijeka, te se iz tog izvora u 2017. godini osiguralo 10% ukupnih prihoda. Ministarstvo kulture RH redovito sufinancira županijsku matičnu službu, nabavu knjiga te određene programske aktivnosti Knjižnice kroz natječaje za zadovoljavanje javnih potreba u kulturi.

Primorsko-goranska županija, uz sufinanciranje Bibliobusne službe, također, kao i Ministarstvo kulture RH, sufinancira programske aktivnosti Knjižnice kroz natječaje za zadovoljavanje javnih potreba u kulturi na području Županije. Ukupni prihodi iz ovog izvora u 2017. godini iznosili su 3% ukupnih prihoda Knjižnice.

Gradska knjižnica Rijeka godišnje potpisuje ugovor s dvanaest općina i gradova koje obilazi Županijski bibliobus, te uz Općinu Čavle i Općinu Omišalj, čije knjižnice su dio sustava Gradske knjižnice Rijeka, osiguravaju oko 4% ukupnih prihoda. Broj općina i gradova obuhvaćenih županijskom bibliobusnom službom povremeno se mijenja, ovisno o lokalnim prilikama, no za veći obuhvat trenutno nema dostatnih kapaciteta.

Prihodi od osnovne djelatnosti važan su izvor prihoda Knjižnice. Kroz članarine, za-

kasnine, rezervacije, fotokopiranje, ispise, obnovu članstva i zamjene iskaznica, tijekom 2017. godine osigurano je 12,5% ukupnih prihoda.

Sponzorstva i donacije izvori su koji unaprjeđuju rad i omogućuju daljnji razvoj projekata i programa Knjižnice. Godišnji ugovori o financiranju programa *Američkog kutka* planiraju se i u nadolazećem razdoblju. Sponzorski ugovor s INA-om primjer je suradnje s profitnim sektorom koji kroz društveno odgovorno poslovanje podržava rad Knjižnice, te bi se dugoročno ovakva vrsta suradnje trebala razvijati i s drugim poslovnim subjektima.

5.3. Financijsko poslovanje

Financijsko poslovanje Knjižnice obavlja se sukladno zakonu i drugim propisima lokalne riznice Grada Rijeke, zajedno s drugim proračunskim korisnicima. Odluku o financijskom planu donosi Upravno vijeće. Knjižnica je proračunski korisnik te primjenjuje sustav proračunskog računovodstva. Nalogodavac i odgovorna osoba za planira-

Europski fondovi svakako su dodatni mogući izvori financiranja i veliki potencijal za širenje aktivnosti i programa, te podizanje njihove kvalitete. Knjižnica ima određena iskustva kao partner u provedbi projekata iz europskih fondova, te je otvorena za suradnju i partnerstvo s drugim dionicima u području razvoja novih projekata. Jedan od glavnih izazova za veću angažiranost u ovom području su ograničeni organizacijski kapaciteta za kvalitetnu pripremu i provedbu ovakvih projekata.

nje i izvršavanje financijskog plana je ravnatelj. Knjižnica po isteku kalendarske godine donosi financijski izvještaj o izvršenju financijskog plana te podnosi financijske izvještaje osnivačima i drugim nadležnim tijelima. U cilju financijske transparentnosti financijski izvještaji se objavljuju i na mrežnim stranicama Knjižnice.

5.4. Financijski ciljevi za nadolazeće razdoblje obuhvaćeno Strateškim planom

- Osigurati stabilni приход Gradske knjižnice Rijeka od osnivača Grada Rijeke, te kroz ugovore s ključnim dionicima na regionalnoj i nacionalnoj razini (općine i gradovi Županije, Primorsko-goranska županija i Ministarstvo kulture RH)
- Ostvariti dodatnu kvalitetu i izvrsnost programa kroz proširenje izvora financiranja i uspješno samofinanciranje
- Osigurati financiranje za dodatne projekte/programe iz Europskih fondova
- Kroz projekt *Rijeka – Europska prijestolnica kulture 2020* osigurati kvalitetne prostorne uvjete za daljnji rad i djelovanje Knjižnice
- Razvijati strateška partnerstva s ciljem povećanja prihoda od sponzorstva i donacija

Rijeka, grad koji čita

PRIPREMILI:

ravnatelj Gradske knjižnice Rijeka: **Niko Cvjetković**

voditeljica Županijske matične službe i članica Upravnog vijeća: **Ljiljana Črnjar**

koordinatorica knjižničnog poslovanja i predsjednica Stručnog vijeća: **Alica Kolarić**

voditeljica Službe za koordinaciju programa: **Verena Tibljaš**

voditeljica informacijskih usluga i projekata: **Andreja Silić Švonja**

suradnik za odnose s javnošću, marketing i projekte: **Kristian Benić**

voditeljica Službe nabave, obrade i zaštite građe: **Milka Šupraha-Perišić**

vodstvo i koordinacija: **Zvijezdana Schulz Vugrin** i **Igor Bajok - Udruga Smart**

grafičko oblikovanje i fotografija naslovnice: **Jelena Babić**

arhiva fotografija: **Gradska knjižnica Rijeka**